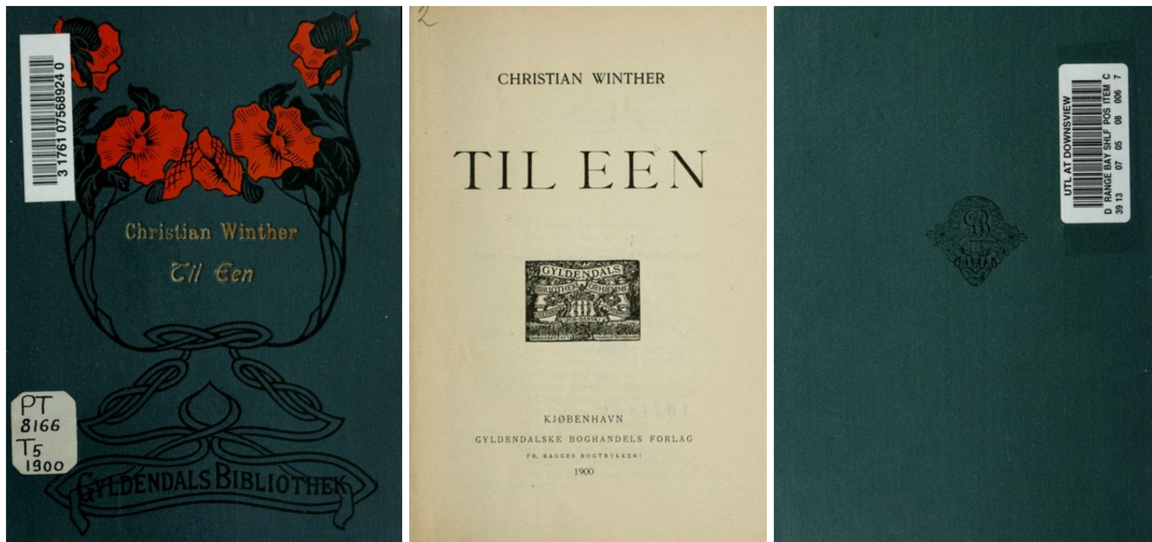

Til Een

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

CHRISTIAN WINTHER

TIL EEN

KJØBENHAVN GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

FR. BAGGES BOGTRYKKER!

1900Efter Christian Winthers „Samlede Digtninger" (1860).„Ma pur si aspre vie, ne si selvaggie Cercar non so, ch'amor non venga sempre Ragionando con rneco, ed io con lu i. *

Petrarca.

I.

H verken Verden eller du Skal rigtig faae at vide, Hvad mit Hjerte før og nu Har lidt og maa lide; Men hver veemodsfulde Klang, Som røber min Smerte, Og hver en Sorgens Sang, Som fødes af mit Hjerte, Hvert Billed og hvert Blad, Hvert Suk og hver Tanke, Som jeg sorgfuld eller glad Paa min Vandring kan sanke, Skal dig evig høre til, Som jeg selv er dit Eie, Til mig Døden føre vil Fra Smertens Torne-Leie; Til i Evighedens Glands, Som alle Længsler stiller, Er opløst den Dissonans, Som her os grumt adskiller ! Ak, jeg husker nok dengang, Chr. Winther: Til Een. 1I

CHR. WINTHER : TIL EEN.

Da jeg sad i dit Kammer,

Og læste dig min Sang,

Fuld af Elskovs Fryd og Jammer;

Mens dit Øies dybe Blaae
I Taareduggen svømmed,
Og Smerten bitter laae
Om din Læbe og drømmed;
Og for mit Øre lød
Ubeskriveligt din Stemme,
Saa vennehuld og blød,
At jeg aldrig det kan glemme !
Da følte jeg den Magt,
Som der laae i din Smerte,
Og opreiste en Pagt
Mellem mig og mit Hjerte,
Og svoer en hellig Eed,
At kun du skulde være
Fra nu til Evighed
Mit Hjertes Hjertenskjære;
Men at aldrig enten du
Eller Verden skulde vide,
Hvad af Længsel før og nu
Jeg leed og maa lide!
Og dine Taarer blev
En Dug med Himlens Kræfter:
Alt, hvad jeg sang og skrev,
Var Blomsterskud derefter.
I din søde — søde Røst,
Som jeg aldrig kan glemme,
Gjennembævede mit Bryst
Gudens hellig-stærke Stemme.
Og til dig jeg øm og glad
Mig klynged som en Ranke,

O

Saa at alle mine Qvad Var som tænkte med din Tanke. O, modtag da i din Favn Vore Børn, jeg vil udsende ; Skjøndt de bære ei dit Navn, Vil du dem nok gjenkjende ! Men dit Navn jeg nævner ei, Thi det er Helligdommen, Hvori, dybt indviet, jeg Til Livets Lys er kommen; Og jeg svoer jo: hverken du Eller Verden fik at vide, Ved Hvem jeg før og nu Har lidt og maa lide !

II.

Saa Havets Brusen, den vældige Vind Og Braget af de stærke Strømme Kan ene sende Ro i dit Sind ? Og bortveire dine mørke Drømme ?

O, kunde jeg aande hver Taage bort Og gjøre dig Dagene klare ! Men selv jeg skuer kun Graat og Sort — Forlængst lod mig Glæden fare.

O, kunde jeg dog ved Strængens Guld Faae din Sorg i Toner begravet! Min Sang den er kun af Jammer fuld, Ei vild og freidig som Havet.

Hvad hjalp da min Sang et Barn saa forgrædt? Hvad hjalp min Sang dit hulkende Hjerte? Ak, gjerne jeg bar — skjøndt selv saa træt — For dig hvert Suk, hver Sorg og hver Smerte!

III.

Du veed ei, hvor jeg er? Ak, seer du mig dog ikke ? Jeg er jo dine Blikke Lyslevende og nær! I disse gyldne Sale Min Kjole vandrer og min Krop, Men Hjertet — Hjertet iler op Hos dig sig at husvale.

Jeg i d i t Øie, du !

Mig speiled mange Gange

Saa sorrigfuld og bange, —

Der sidder jeg endnu;

Hvis d e r ei mere findes

Min Skygge, tegnet skarp og fiin,

Er Skylden ikke min, men din,

Som mig ei længer mindes.

Jeg sætter, som en Falk, Mig paa din Skulder herlig, Da aabner du mig kjærlig Din Læbes Rosenkalk; Og dine Ord udstrømme Som Blomsterduft i Sommervind, De mildne huldt mit vilde Sind, Pe elskovsfulde, ømme!

Naar du ved Havet staaer Heel tankefuld, alene, Hvor høit mod Strandens Stene Den stærke Bølge slaaer, Og hører Melodier, Som bringe dig i Smerten Trost, Da er det jo mit Hjertes Røst, Som aldrig, aldrig tier.

Tidt i den dunkle Nat, O, du mit Hjertes Eie! Jeg har mig ved dit Leie Saa stille, henrykt sat; Med Aandens skarpe Blikke Jeg aabned mig til Hjertet Vei, Der stod mit eget Contrafei — Ak, saae du mig da ikke?

Mig Drømmens milde Gud,

Der staaer i Pagt, Veninde !

Med ham, den lille blinde,

Tidt venligt sendte Bud ;

Og paa sin lyse Scene,

Hvor Dagens Ørk, med Slud og Regn,

Var vegen for en yndig Egn.

Mig spille lod alene.

Da strakte jeg min Arm

Mod dig, du Elskte, Søde!

Hvor mine Ord blev bløde!

Hvor Taaren trilled varm !

Jeg veed, paa Drømme troer du :

M i n Drøm, den er en sand Prophet?6

O, du kan troe, hvad du har seet, At i mit Hjerte boer du.

Men — løst af Drømmens Baand, Naar her, forladt og ene, Jeg aldrig tør forene M i n med din bløde Haand; Da gjør min Smertes Klage, Den virkelige, bittre Graad Mit Øie blindt, min Kind saa vaad, Og kalder mig tilbage !

IV.

Hvis du, o Goethe ! hendes Tanker Kan fængsle, fylde hendes Sind; Hvis du, naar hendes Hjerte banker, Med Trøst kan trænge dig derind, Og dræbe disse grumme Gjæster, Der holde hendes Smerte vakt, — Da priser jeg, min gamle Mester! Med Tak dit Snilles ædle Magt.

Jeg veed ei selv, hvor jeg mig drister, At tale her med dig saa frit; Men det er ei min Sorg, jeg frister, Hiint Jammersuk er ikke mit! Det er en Andens, er en Bedres, Som vandrer smertefuld paa Jord, En Engels, du vil see at hædres Engang i Himlen, hvor du boer.7 CHR. WINTHER : TIL EEN".

Og faaer du hendes Qval kun dæmpet Et flygtigt, ilende Secund, Har du en Stund for hende kjæmpet, Saa blev en Fryd dig jo forundt, Som jeg med Livet kjøbe vilde : At klare hendes Himmels Blaae, At lade hendes Hjertes Kilde I rolig, yndig Strømning gaae.

Men har du saa dit Embed røgtet Som Sangergudens Erkepræst; Er paa dit Bud til Døden flygtet - Fra hende hver en Mørkets Gjæst; Maa du i Tanken gjerne blunde, Hvis jeg fra Hjertet biot engang Ret grundigt dig fortrænge kunde, Trods al din Storhed og din Sang.

V.

Jeg kjørte i dunkle Skove, Paa min Ven havde Søvnen fat; Jeg lod ham saa gjerne sove [den tause Sommernat.

Fra Vognens Vindve jeg stirred I Skovens Hjerte ind, Hvor Stammer og Løvet dirred I de rødlige Lygters Skin.

Da vaagned saa mangen Tanke, Mens Grupperne foer mig forbi, Hist bag en busket Banke Løb der en hemmelig Sti.8

Der steeg jeg ud og vanked Ned i den stille Skov; Jeg hørte, mit Hjerte banked, Og Hestenes fjerne Hov.

Mig syntes, at der var svundet Saa lang, saa bitter en Tid, Men at der nu var oprundet En Himmel saa blank og blid.

Jeg tællede mine Sukke — Jeg tælled en Andens med — Af vore Taarer fremdukke Saae jeg den mildeste Fred.

Alt som jeg gik i Skoven, Stjernerne til mig loe, De tindrede ned fra oven I deres evige Ro.

Jeg standsed og lytted stille Til fjerne Klokkers Slag; En drømmende Skovfugls Trille Spaaede en venlig Dag.

Til en Haugeport jeg naaede. Let jeg derind mig svang, Under Træer, af Duggen vaade, Gik jeg den lange Gang.

Mit Blod, saa sødt beruset, Gjennem mit Hjerte foer; Sagte jeg treen til Huset Og trak i Klokkens Snor,C1IR. WINTHER : TIL EEN.

9

Sig Døren aabned — jeg blegned — Ud Lampens Straale faldt Og et Skygge-Omrids tegned Af din liflige

Gestalt.

Der stod du længe Savnede, Veemodig, from og huld! Jeg sank til Jord og favnede Dit Knæ saa andagtsfuld.

Du førte mig langsomt, svævende, Ved Haanden i Stuen ind. Jeg saae en Perle bævende Liste sig paa din Kind.

Da brast min Taares Kilde, Som end paa Templets Trin Et Offer den bringe vilde For Sorgen — for din og min!

Vi græd, endskjøndt vi vidste. At Alt jo var os forladt, At dette var Dødens sidste Og Livets første Nat.

Saa sagte jeg dig fortalte Alt, hvad jeg havde lidt; Undseeligt du mig afmalte Den Kamp, du havde stridt;

Mens henrykt ved din Side Jeg sad og saae med Lyst, Alt, hvad du maatte lide, Det lettedes fra dit Bryst !16 CHR. WINTHER : TIL EEN".

Alt Morgenstjernen hængte Sin Lampe i dæmrende Luft; Ind ad Haugedøren trængte Sig Natviolernes Duft, —

Da hørtes sig strække og vende Min Reise-Kammerat: »Min Herre ! skal vi nu tænde ? Hold saa en Cigar parat !«

VI.

O, kunde jeg dit Knæ dog favne, Med Tak det trykke til mit Bryst, Min Borgen, du ! at jeg tør havne Engang paa Paradisets Kyst.

Thi see, naar vi er begge døde, Da skal et helligt Englechor Til Himlen bære dig, du Søde ! Men jeg — ak, jeg staae udenfor.

Da stiller dig for Magtens Throne Med Jubelsang den skjønne Flok, Mens Evighedens Rosenkrone De flette for din blonde Lok.

Men du, med dine fromme Hænder Tæt knugede foran dit Bryst, I kjærlig Angst dit Øie vender Mod ham, der gjemmer Verdens Trøst;C1IR. WINTHER : TIL EEN. 17

Ug siger, mens du sees at knæle Og synke paa dit Ansigt ned: »Tilgiv! men her jeg kan ei dvæle, Hvor h a m er ingen Plads bered.

Jeg skjøtter ei din Himmels Glæder, Naar evigt jeg maa tænke paa, At han i Mørket staaer og græder, Og ei min Trøst til ham kan naae.

Hvis jeg med ham ei her tør dele Din Naade og din Herlighed, Saa tag, o Gud! fra mig det Hele, — Jeg gaaer til ham og Smerten ned;

Og boer i Natten hist, den sorte, Hos ham, mit Hjerte og min Sjæl; Jeg er ei her, naar han er borte, Kun hvor han er, der er jeg heel!«

— Mildt Herren sender dig sit Øie, Men sidder længe, streng og stum, Og veier viseligt og nøie Din Uskyld mod min Brødes Sum;

Hen for hans Throne maa jeg træde, Han speider dybt og skarpt mit Sind, Han seer dit søde Øie græde Og siger: »Gak da Begge ind !«C1IR. WINTHER : TIL EEN. 18

VII.

Naar jeg skal døe, jeg mit Farvel Af Hjertets indre Dyb vil sende Til hver en Urt, hvert Kildevæld, Hvis Duft og Klang jeg lærte kjende.

Naar jeg skal døe, til Solens Lys, Dens Morgenskjær, dens Aftenrøde, Jeg kaste vil et Afskedskys Med venlig Tak for hvert et Møde.

Naar jeg skal døe, maa hvert et Træ, Hver lille Busk en Hilsen have, Hvor sødeligt i stille Læ Min Sorg sig lod i Drøm begrave.

Naar jeg skal døe, for Himlens Blaae, For Havets vilde, hvide Bølge Vil jeg, mens Puls og Hjerte slaae, Ei kold

mit Afskedssuk fordølge.

Xaar jeg skal døe, hver Nattergal En lille Afskedssang jeg vier, For den saa tidt i Skovens Sal Mig fløited sine Melodier.

Ja hver Naturens rige Skat Med roligt Sind jeg lader fare, Naar sig igjennem Dødens Nat

Den bedre Dag skal aabenbare.C1IR. WINTHER : TIL EEN. 19

Men skal jeg døe, og bort jeg gaaer, Mens d u maa blive her tilbage, Vil jeg, til Hjertet stille staaer, Hver Afskedstanke reent forjage.

Jeg tænke vil: den ene Dør Oplukker jeg til evig Glæde, — Det varer ei saa længe, før Jeg seer d i g fra den anden træde !

VIII.

Ud over Havets Mark, den øde, Svæver en Fugl i vildsom Flugt; Har den ei bygget blandt Roser røde? Har den ei nippet saa sød en Frugt? Ak, det kan den ret aldrig glemme, Hjertet slaaer i det spæde Bryst; Var den derhjemme! ak, derhjemme ! Aldrig forlod den sin kjære Kyst.

Ængstelig, sky Antelopen iler Let paa sin Fod over Ørkens Sand. Aldrig den trættes, aldrig den hviler, Jaget af Tørstens uslukkede Brand. Nys den drak af den levende Kilde — Ak, denne svandt! — og en evig Glød Tærer dens Indre — tidligt og silde — Driver ustandset til Grav og Død.

Seer du den Strøm, som fra Klippen skyder Rastløs, skummende, stærk og vild Chr. Winther: Til Een.14 CHR. WINTHER : TIL EEN".

Gjennem Kløft, gjennem Spalt den bryder, Slynger sig, snoer sig, smidig, snild ! Hvor er dens Maal? — Der, dybt dernede, Aabner sig huldt dens Længsels Grav, Og med den rolige Flod, den brede, Dæmpes dens Suk i det evige Hav.

Falmede Farver ! — min Pensel jeg slipper Billeder svage — min Griffel er brudt — Strængene tie — min Stemme mig glipper, Taushed er alt---

IX.

Ved en Fuglekræmmers levende, Tæt myldrende Bod Heel tankefuld jeg standsed Forleden Dag min Fod. Og saae paa de smaa Stakler, Der hang paa Væg i Buur Og drømte eller qviddred Om den vilde, frie Natur.

Der glimred nu en Stillids. Der hopped nu en Stær. To Turtelduer sukkede Hinanden saa nær ; Flist sang en lille Lærke Paa det fattige Grønt Sin ungdommelige Trille Veemodigt, men kjønt.C1IR. WINTHER : TIL EEN. 21

Saa floited der en Dompap, Mens Nattergalen slog, Saa Iriskens Hvirvel Mit Hjerte til sig drog; Thi Guden, som mig naadigt Har lært en Cither slaae, Gav ogsaa, at mit Øre Kan Fugles Sprog forstaae.

Med Eet blev der saa stille — En Drossel slog til Lyd; Han sang om sine Skove, Om sin Friheds tabte Fryd, Om røde Bær, om Blomster, Om Solskin og om Skyer, Og fortalte saa de Andre Sit sidste Eventyr.

»Jeg sad i Fruens Bøge I det liflige Fyen, Mens Aftenklokken sendte Sin Hilsen hid fra Byen; Om Stammen, hvor jeg gynged, Tæt Vedbenden krøb, Ved Roden med Rislen Klart Møllebækken løb.

Da vandred ind i Lunden Med langsomt Fjed en Mand ; Han standsed just og satte sig Ved Bækkens grønne Rand. Jeg saae det nu saa tydeligt, Han havde det ei godt;16 CHR. WINTHER : TIL EEN".

Hans Kinder vare blege, Hans Øie det var vaadt.

Og frem han drog af Barmen Saa fiint et lille Blad, Det læste han andægtig, Ret som en Bøn han bad; Han trykkede det heftigt Til sin brændende Mund, Og kasted sig i Græsset, Og græd af Hjertensgrund.

Jeg vidste, hvad ham smerted. Jeg kjendte grant dets Navn : Saaledes kan kun grædes Ved den Elskedes Savn. Saa nærmed jeg mig sagte Fra Qvist og til Qvist, Og sang, saa trost jeg kunde, Med Lempe og med List:

O, græd du kun din Taare, Mens den lindrer dit Bryst! O, send kun dine Sukke Til den fjerne, fjerne Kyst! Men lyt dog til mit Varsel, Og tro dog paa min Trøst: Din Smerte skal sig vende Til den saligste Lyst.

Hvad aldrig du ret værdig Kan lovprise ved din Sang, Hvad ikke du tør ane, Det venter dig engang!C1IR. WINTHER : TIL EEN. 23

Hvad Yndigt og hvad Elskeligt Et Hjerte onske kan, Det vorde skal dit Eie, Du lyksalige Mand ! —

Da hæved han sit Øie, — Men gjennem Taarens Daab Jeg syntes dog, jeg skimted Et lille Glimt af Haab; Og glad og qvik jeg svang mig Over Land, over Sø, Thi, ak ! min Længsel stunded - Til Sjællands rige 0.

Jeg fløi til Dyrehaven,

Jeg flöi til Gyldenlund,

Jeg troede, der mig vented

Min høitelskede Hun.

Da fløited det — da lokked det —

Da voved jeg mig nær, —

Og saa blev jeg da fanget,

Saa jeg nu sidder her!«

Han taug; — men for Propheten Jeg Løsepengen gav, Og aabned ret med Vellyst Den Levendes Grav. Et Øieblik paa Haanden mig Han sang sit: »Tak ! Farvel!« Og foer saa glad mod Himlen Som en frifunden Sjæl.24

CHR. WINTHER : TIL EEN".

X.

Kunde j e g Roser male Og fortrylle deres Blad, Hvor skulde de ei tale, Naar ret jeg bad dem ad! Hvor skulde de ei synge De allersødeste Ord, Samlede tæt i Klynge Som et Englehoved-Chor!

Texten var Farveglandsen, Og Duften blev Musik; Kraftigt igjennem Sandsen Til Hjertets Dvb det gik. Hvad ei min Sang kan sige, Fik de saa yndigt sagt — Hymnerne skulde stige I paradisisk Pragt.

Kunde jeg Roser male, Jeg maled dem for dig; De skulde synge og tale Til dit Hjerte for mig; De skulde, tæt i Klynge, Som et Englehoved-Chor, Dig evigt tale og synge De allersødeste Ord !

XI.

Lad os reise, lad os vandre, Lad os fjernt i Verden gaae !C1IR. WINTHER : TIL EEN.

19

Lad os, enige med hverandre,

Evigt Stedet kun forandre,

Hvor vort Hjertes Blomst tør staae.

Lad os enige og glade . Glemme Alt, hvad vi har lidt; Alt det Mørke vi forlade, I det Lyse kun vi bade Vil vort Hjerte, frisk og frit.

Gjennem Lande, over Strømme, Under Himlen mild og varm - Lokker os de søde, ømme, Ubestemte Længselsdrømme — Lad os vandre Arm i Arm !

Der er Død i denne Stilhed, Denne døsig-sikkre Ro! Liv der er i Fjeldets Vildhed, I en sydlig Aftens Mildhed, Hvor Cypres og Pigne groe.

Liv der er i disse Haller, Hvor de store Mestres Værk Vor Begeistrings Suk fremkalder, Og en Sæd i Tanken

falder, Som gjør Aanden riig og stærk.

Liv der er i disse Sale Under klare Lampers Krands, Hvor de søde Nattergale Stærke Lidenskaber male Straalende ved Toners Glands.20

CHR. WINTHER : TIL EEN".

Hist til Friheds Sang vi lytte I de frie Frankers Stad; Og i Schweizerbondens Hytte Mødes vi med Gemsens Skytte Og paa Stien følges ad.

Borgens sjunkne Taarn vi gjæster, Stige over Grav og Vold; Præke os de smuldne Rester Ei, som alvorsfulde Præster, Om en svunden, kraftig Old ?

Følge vi en kjæk Tyroler Møisomt paa hans steile Fjeld ? Plukke, mens han lystigt jodler, Alperoser og Violer, Drikke af det klare Væld !

Paa Venedigs Gader glide I Canalgondolen vi; See med Veemod, hvor de hvide Pragtpaladser langsomt skride Tomt og dødt vort Blik forbi.

Høit fra Capitol du skue Skal det store, stille Rom; Tænde sødt din Andagts Lue Under Buonarotis Bue I St. Peters Helligdom.

I den milde Aftenrøde Ved Neapels krumme StrandCHR. WINTHER: TIL EEN'. 1

27

See vi, under Rankens bløde Gitter hist et Stævnemøde — Unge, skjønne — hun og han.

See, hvor sprudler her ei Saften Af det rige Druevæld! Tusind Hjerter spore Kraften, Lystigt i den klare Aften Dandses der en Tarantell.

Lad os reise! lad os vandre ! Lad os fjernt i Verden gaae! Lad os, enige med hverandre, Evigt Stedet kun forandre, Hvor vor Elskovsblomst tør staae.

Ud af Hjertet vil vi feie Alt, hvad der er Slet og Smaat; Samle paa vor Vandrings Veie Os et broget, kostbart Eie Af hvad der er Stort og Godt.

Og for Verdens store Sjæle, Disse Glimt fra Lysets Hjem, Vil vi andagtsfulde knæle Og i deres Kreds formæle Tanken, som en Brud, med dem.

Hade vil vi Alt det Træge, Kolde, Visne, Låve, Raae; Men, hvad dybt et Sind kan qvæge, Luttre, styrke og bevæge, Kaste vi vor Længsel paa.22

Chr. winther : til een.

Elske vil vi alt det Grønne, Alt hvad der er frit og lyst; Og for alt det Ædle, Skjønne, Som vi dele, vil vi lønne Huldt hinanden, Bryst mod Bryst.

O, saa kom, min Elskerinde ! Kom og glem dit Hjertes Qval. Vil du ? — trofast skal du finde Mig paa Fjeldets stolte Tinde, Som i stille Skyggedal.

Trofast? — ak, du veed det, Hulde! At mit Hjerte, varmt og ømt, I sin Elskovs rige, fulde Verden kjender ei til Kulde — Ak, men Reisen — er kun drømt!

XII.

Bøgen skyder alt sit Blad, Lysegrønt og sundt og saftigt; Lærken synger, foraarsglad, — Efter Natteduggens Bad Dufte Græs og Blomster kraftigt.

Føler du den milde Vaar? Elskte! hører du de Sange, Der, liig Stjerneskud, fremgaaer Høit fra Himlens Hvælving, naar Du betræder Havens Gange?C1IR. WINTHER : TIL EEN. 29

Skimter du Violens Blaae ? Aander du dens friske Sødme ? Sees du tankefuld at gaae, Hvor de grønne Linde

staae Glimrende i Aftnens Rødme?

Eller sidder du nu gjemt I din stille, sikkre Stue ? Mens dit Hjerte, tungt, beklemt, For Naturens Fryd ei stemt, Maa ved hvert et Fodtrin grue?

Nei! — jeg veed, du dvæler ei Svag i Sorgens Fængselskranke, Og din Sjæl ei sygner — nei! Kjæk paa alt det Skjønnes Vei Sender du din stærke Tanke.

Derfor er det, Skjønhed har Samlet huldt sig om din Vandring Derfor den, beslægtet, bar Dig sin Fakkel lige klar Under al dit Livs Forandring!

XIII. •

»Mennesket har og et Bryst, Og et Hjerte kan han eie, Synge tør han Sorg og Lyst Paa sin snevre Vandrings Veie; Men han lever ei deri, Som vi!2 4

See, hvor p a den dunkle Jord Tungt hans Fod og Tanke hæmmes ! Mens vor Flugt har intet Spor — Let vi svæve, synge, glemmes ! Svæv og hæv dig kjæk og fri, Som vi !«

Flytter sig min Fod end tungt Og mit Hoved, naar det tænker, Er dog Hjertet varmt og ungt, Og i evig stærke Lænker Føler jeg mig salig fri, Som I !

XIV.

Ved Veien paa en Steen jeg sad, og Brystet Sig hæved tungt; mens trende Nattergale Forgjæves søgte smukt at faae mig trøstet.

i.

»Her rundt om mig skal Grenene sig lukke, Lad saa min Sang for Skoven kun forraade Min Elskovs søde, eensom-stille Sukke.«

2.

»Er Kjærlighed ei Livet for Alverden? Og trænger du, mit Hjerte ! til Beviser ? Ak nei, du siger ligefrem : det er den !«

3-

»O, Digter ! lær af os bag Bøgens Kroner At synge frit og klart, hvad i et Hjerte Alene kan udtale sig i Toner.«25

4-

»Luk op for Hjertet, lad det Aande drage I denne Strøm af klare Melodier, Og lær med Mod din syge Tvivl forjage.«

5-

»Er Elskov død for os paa disse Strande, Da love vore sikkre Prophetier Gjenfødelsen i andre skjønne Lande.«

6.

»See Snogen hist! jo, jo ! jeg passer paa den,

Min Rede bygger jeg saa høit fra Jorden,

At ei dens Hvislen, Braad og Gift kan naae den.«

7-

»Hvad tykkes dig om Sangens bittre Sødhed ? Hvad om dens hemmelighedsfulde Dunkle ? Ak, Elskov lever just i denne Blødhed !«

8.

»Bag Bladets lysegrønne, klare Rude,

Tæt ved min lille Viv i bløde Rede,

Mit Hjerte slaaer og glemmer Alt derude.«

9-

»Hvor prægtig skinner hist den grønne Bille ! Naar jeg har seet mig mæt paa Farvens Glimmer, Jeg flyver til og spiser ham, den Lille.«

io.

»Som efter Storm og Regn med Blade grønne Og røde Blomster Vaarens Tempel smykkes, Vil Elskov efter Suk og Savn dig lønne.«26

11.

»Mens Alt i Xattens Mulm og Regnskyl gyste, Var her hos os saa lyst, saa tyst, saa yndigt, Thi klar og varm vor Brudefakkel lyste.«

12.

»Hvorfor vil du din tunge Længsel nære ? Jeg elsker Øieblikket! — Om min Smerte Jeg -tænker let: det kan ei andet være !«

— Med Veemod jeg dem hørte. Morgenvinde De dunkle Skyer bort fra Himlen førte, Men ak, min Smerte vilde ikke svinde.

XV.

Jeg gik mig i Skoven saa eensom en Gang, Alle de smaa Fugle saa yndeligt sang, De havde ei andet at bestille; Der qvad StilUds, og d e r qvad Gjøg, Der slog høit i den hvislende Bøg En Irisk sin sittrende Trille.

Da tænkte jeg paa hende, som er ikke her, Da tænkte jeg paa hende, mit Hjerte har kjær, Og jeg tænkte, det bedste jeg kunde; Og Alting omkring mig det tænkte som jeg, Den gamle Eeg og Granen, der brystede sig, Og alle smaa Fugle i Lunde.

Og A 11 vilde trøste mit længselfulde Sind; Fortroligt mig hvisked den letsindige Vind De luneste Ting i mit Øre;

Og Stæren mig sagde saa meget — meget Smukt,27

Med Længslen de kunde dog ikke faae Bugt, Den lod, som den ei kunde høre.

Saa vil jeg da længes med alle Blomster blaae, Saa vil jeg da sværme med alle Fugle smaa, Og sukke med de svævende Vinde; Saa vil jeg da vandre min eensomme Gang, Saa vil jeg indvie hvert Suk og hver Sang Og min inderlige Smerte til hende !

XVI.

Mod! — Er det ei et Tordenbrag, Saa dybt sig Usselhed maa bøie ? Det glimter som et Lynildslag, Og Feighed blinker med sit Øie.

Det skingrer som en klar Trompet, Der lokker Skarerne til Fanen; Det raaber højt: er du beredt? Og Kjækhed fast gaaer frem paa Banen.

M i g har det nu en anden Klang, Som evigt for min Sands skal lyde, Den ingen Digters Mestersang Formaaer at tolke eller tyde !

XVII.

Fuld af hede Sommerdrømme Natten laae paa Skov og Eng, Blødt jeg hviled under Træet, Hvor mig Mosset redte Seng.28

Skovens sagte Suk, der hørtes, Dybt mig gjennem Sjælen drog, Blandet med den søde Trille, Elskovs lille Sanger slog.

Der var eensomt, luunt og stille, Stjernen fløð paa Dammens Vand, Der var ingen Fieer i Skoven, Ingen uden jeg og han.

Han saa hemmeligt betroede Mig sin Elskerindes Navn, Og i Toner han udstrømmed Al sin Længsel, alt sit Savn.

Han mig hemmelig betroede, At han qvad sin Elskovs Lyst, Til han sank fra Qvist, med Hjertet Brustet i sit Sangerbryst. —

Ogsaa jeg maa mine Længsler Mane, dæmpe, om jeg kan, Og dit Nara, du milde Engel! Er min stærke Talisman.

Jeg vil længes, jeg vil synge Dig alene, nu som før, Til min Sang med Hjertet standser Og, som Nattergalens, døer !29

XVIII.

O, var du her i denne By, Og gik din Fod paa disse Stene, Jeg kunde dog i Sværmens Ly Hver Dag dit Billed huldt fornve, — Men, ak ! jeg sørger her alene!

Alene — i den store Stad !

Mens du i fjerne, stille Bolig

Dig føler let og fri og glad

Og har vei glemt det gamle Had —

Men — ligegyldig, kold og rolig?

Du har vei glemt den bittre Strid, Som meer forened end adskilte? Du er vei lige from og blid? Og mindes knap den lange Tid, Som du paa mørke Tanker spildte ?

Det blev m i t Sind en Sæd ! min Høst Med hvert et Pulsslag sig fordobler ; Den endte Kamp, den svundne Lyst Fremlokker Blomster af mit Bryst, Hvor, som i en Vulkan, det bobler.

Jeg agter føie Verdens Dom Ved mine L^dbruds røde Emmer; Og spørges der, hvorfra de kom ? Og hvem de Funker sværmer om ? — Jeg taus og trofast Svaret gjemmer.

XIX.

Dreng! — du med de brune Lokker,

Med det sænkte Øielaag, —

Du, om hvem et Drømmetog

Broget, svævende sig flokker, —

Som med sagte — sagte Fjed

Gjennem Nattens Mulm dig sniger,

Dristigt ind ad Vindvet stiger

Til min Elsktes Hvilested:

O, jeg kunde gjerne dræbe

Dig, hvis ei du var saa from!

At du til min Helligdom,

Hendes fine, rode Læbe,

Hendes lilieskjære Kind,

Hendes Hjerte, uden Hinder

Let og lønligt Veien finder,

Og — at hun dig lukker ind! —

Ak, tilgiv! — Den vilde Tanke

Maa dig ikke skræmme bort!

Tro mit Hjerte ei saa sort!

Jeg min Sindighed vil sanke,

Byde Skjebnens Grumhed Trods.

Teg vil tysse paa min Længsel,

Jeg vil holde fast i Fængsel

Hvert et Fiendskab mellem os.

V i maa være gode Venner,

Lille, kjære, bløde Dreng!

Gjerne selv til hendes Seng

Jeg dig jo med Budskab sender! —

Seer du Sorgens vilde Flok

Gridsk om hendes Leie dvæle,

Tag dem bort — de skumle, fæle —

Hun har sukket meer end nok!

Kjæk er du, men de er feige —

Hvor d u hviler ved et Bryst

Med din milde, blide Trøst,

Flygte de ad tusind Veie.

Nærm dig sagtelig og luk

Venligt hendes Øielaage

Med din underfulde Taage,

Med din Slummers svale Dug.

Tryk et Kys paa hendes Hjerte,

At det ei for fast skal slaae,

Da vil Drømmens Engel gaae

Let derind og uden Smerte.

Snoe dig øm og vennehuld

Tæt om disse skjønne Lemmer,

Som en Sjæl, en himmelsk, gjemmer,

Liig en Ædelsteen i Guld.

Dæk med Glemsel Qval og Jammer !

Og lad Sundhed, stærk og mild

Som en Svane, svømme til

Hendes stille Hjertekammer,

At hun ret, naar hun skal pleie

Ømt sit Hjertes Blomsterskud,

Kraftig — glad kan holde ud

I sin Kamp paa Livets Veie! —

Har du føiet s aa min Villie,

Aander hun i søden Blund,

Smiler hendes Kind og Mund

Som en Rose, som en Lilie

Med sit Purpur, med sin Snee :

Saa afsted ! — som det sig sømmer;

Thi — Alt, hvad min Hulde drømmer

Troer jeg — maa du ikke see !

XX.

Tilgiv — tilgiv ! jeg kan ei andet! . M i n Sjæl saa heelt med d i n er blandet, D u flettet er i mine Tanker Saa inderligt, som Druens Ranker I Almens løvbedække Grene, Saa fast som Havcorallens Stene Til Klippens Grund, som hine Rødder, Der låve staae ved Egens Fødder, Men trængt saa dvbt i Jordens Hjerte, At op de rives kun med Smerte ; — Saa, hvad jeg digter, hvad jeg tænker, Sig ene til dit Billed lænker, — Saa, naar fra Hjertet Suk udstrømmer, Er det, fordi kun dig det drømmer : Kun ved din Sol min Sommer grønnes, Kun ved din Røst din Sanger lønnes, Kun ved din Tanke kan jeg trives, Kun ved dit Blik min Aand oplives, Som Blomstens Kalk i Morgenrøden, — Og uden dig, jeg veed, til Døden, Til evig Qval jeg er forbandet — Tilgiv — tilgiv! jeg k a n ei andet!

XXI.

Hvor Mangen søger ei med Qval Paa Bjergets Top, i dyben Dal En sjelden Blomst — paa Sti og Vei — Og ak, hans Øie finder ei!

Men j e g, der gik i Drømme hen, Den blinde Lykkes kaarne Ven, Jeg naaede did paa flygtig Fod, Hvor Blomsten

i sin Ynde stod.

Nu som en Gartner, trofast, from Tilbeder jeg den Helligdom, Hvori m i g Himlen har nedlagt Den hele Blomsterverdens. Pragt.

Ved Solens Lys, i Dagens Luft

Den staaer mig fjern, fast uden Duft, Med lukket Bæger, sky og kold, Som skjult i Pandser og bag Skjold.

Men — i 'den bittersøde Nat Den aabner huldt sit Bæger bråt Og strømmer i mit Hjerte ned Sin Duft og sin Livsalighed.

Og aldrig stillet, aldrig mæt Indsuger Hjertets Aandedræt I hvert et kostbart Øieblik Udødeligheds Nektardrik.

Thi dette Hverv, saa stort, saa stolt, Blev Kjærligheden forbeholdt: At være Livet, fast og vist, En Midler mellem Her og Hist.40 CHR. WINTHER : TIL EEN.

XXII.

Og var du bleg, som Nattens Stjerne, Der paa det dunkle Firmament, Hvor Dagens Fakkel er udbrændt, Sig hæver langsomt i det Fjerne; Og var du bleg, som Snee, der kold Sig over Eng og Marker lægger Og hver en livlig Farve dækker Tæt med sit Teppes hvide Fold: Saa var du dog for mine Blikke Den Yndigste, min Tanke veed! Mit Øie kan i Evighed Ei nogen sødere Sødhed drikke.

Jeg lever, uden Ro og Rast, Kun i din Skjønhed, og jeg tænker Paa intet andet end de Lænker, Der guddomsstærkt mig holde fast.

XXIII.

Hensjunken i mit Hjertes Drøm — Thi ak! det er jo intet andet! — Jeg sidder, som ved Havets Strøm, Og kaster Blomster ud i Vandet.

Forsagte maae de flagre ud Og spredes for Alverdens Vinde; Thi Ingen uden jeg og Gud Skal Gaadens rette Løsning finde.41 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Min Tanke hæver sig med Magt Paa Hjertets Vinger, liig en Svane; Men hun, som har til Liv den vakt, Tør sit Mirakel aldrig ane.

Som man tilbeder Solens Glands, Som man, af Længsel, i det Fjerne Udkaarer sig af Himlens Krands En enkelt, kjært beslægtet Stjerne;

Saaledes jeg tilbeder Een Med al mit Hjertes Ild og Styrke; Men Stjernens Glimmer, klar og reen, Skal mine Taager ei formørke.

Som Sol og Luft i milde Vaar For Rosen, ubevidst, tør kjæle, • Sig Sangen, som fra Hjertet gaaer, Fordulgt kun tør til hendes stjæle.

Og jeg maa bære i mit Bryst Mysteriet, — trofast og prøvet — Min Verden, fuld af Qval og Lyst, Skjøndt ak! den knuger mig i Støvet.

Som Kjæmpen Atlas maa jeg staae Mit Blik mod Jord, min Nakke bøiet, Mens Himlen, som jeg bærer paa, Liig hans, ei straaler mig for Øiet!CIIR. WINTHER : TIL EEN.

XXIV.

O, lad ei svinde Timen unyttet bort! Nornerne spinde, Tvundet af Rødt og Sort, Livstraaden altfor kort, — Lad den ei svinde !

Elskede, Kjære !

Kom til mit stille Bryst;

Jeg vil jo bære

Dig og din Sorg og Lyst,

Hviil i min Arm saa tyst, —

Elskede, Kjære !

Smykker den blanke, Levende Ædelsteen, Taaren, min ranke, Duftende Rosengreen ? Ak, hver din Taare reen Blier mig en Tanke.

Yndigste Lilie ! Fyldig og blid og øm ! Er det din Villie, Seile vi Livets Strøm, Drømme den samme Drøm, Yndigste Lilie !

Lad da ei svinde Timen uændset bort ;37 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Nornerne spinde, Tvundet af Rødt og Sort, Livstraaden altfor kort, — O, min Veninde !

XXV.

Jeg gad saa gjerne være Liig Sommerfuglen hist, Hvis fine Vinger bære Den hid til Rosens Qvist.

Der sidder den og gynger Saa lykkelig og let; Men at den aldrig synger, Forstaaer jeg ikke ret.

Thi havde jeg dens Vinge, Og var jeg let som den, Hvor skulde jeg da svinge Mig til min Rose hen!

Hvor skulde jeg da qvæde, Beruset af dens Pragt; Nu maa jeg eensom græde, Af Længsel ødelagt!

XXVI.

Al den Veemod og Smerte, Al det Liv og den Lyst, Der klinger i dit Hjerte, Gjensvares fra mit Bryst.44 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Som Blomsterstøvet føres

Af Sommerens milde Vind, At Elskovstanker røres I Liliens Jomfrusind;

Som Blomsterstøvet ulmer, Nedsænkt i Rosens Barm, At Knoppen kraftigt svulmer Og blusser rød og varm, —

Saa til mit Indre trænge Dit Hjertes Sange smukt, Og Klangen i mine Strænge Er kun din Stemmes Frugt!

XXVII.

Jeg seer det grant, du favre Qvinde ! At aldrig jeg har elsket før, Men evigt vandret kun i Blinde : Nu veed jeg vist, nu skal jeg vinde Paa Jord min Himmel, før jeg døer.

Spørg ei, om jeg har glemt at klage ? Om jeg har ingen Kummer meer? Ak jo ! naar jeg vil Sløret drage Fra Fortids Mørke, og tilbage Jeg paa min svundne Vandring seer.

Men den skal ligge dybt begravet, Som den fra evig Tid var død. Nu er, som Stjernen op af Havet, Min Fremtid, rigt med Glands begavet, Af dine Taarers Strøm jo fød.45 CHR. WINTHER : TIL EEN.

O, lad dit Blik, det hulde, hvile Paa dette slette, skrevne Blad! Ved dine Suk, ved dine Smile Vil der om mine Ord fremile En frisk og frodig Blomsterrad.

Mens Roser paa din Kind sig sanker Og Duggen om dit Øies Blaae, Mens i d i n Barm m i t Hjerte banker, Vil mine dunkle, træge Tanker Forklarte, vingede fremgaae.

XXVIII.

Har du sovet sødt i Nat? Har sig ogsaa rigtig ømme, Qvægende og milde Drømme Om din Hovedpude sat? Har de smukt med deres Vinger Viftet om din varme Kind? Sendt til Hjertet Blikke ind, Som det Fred og Hvile bringer? Har de deres Hænder lagt Venligt paa din kloge Pandes Hvælving? viist dig fjerne Landes Underfulde, sære Pragt? Har de rakt dig Glemsels svale, Hjertelettende Pokal Hist i Kunstens rige Hal, Eller i de stille Dale? Har de og med Sang og Klang, Med de smidig-bløde Toner Fanget, som i snilde Doner,40

CHR. WINTHER : TIL EEN.

Sorgens Tanker dennegang? Er min Rose vaagnet bleg? Eller har din Slummers søde Trolddom livnet dine bløde Kinder med sit friske Præg? Har det end sin stærke Lue, Dette Øie, hvor nedlagt Guden har den hulde Magt, Som mit Hjertes Storm kan kue ? D a jeg priser Drømmens Gud I Da jeg reiser ham et Alter, Synger ham en hellig Psalter, Og hans Ære breder ud. Og jeg vil end ei forlange, At han mig skal føre frem I dit rige Drømmehjem, — For at plage dig med Sange. Xok du vist dig plage lod Af d e Tanker — sønderrevne, Af d e Blade — slet beskrevne — Ak, — men med mit Hjerteblod ! — Som »Godmorgen« jeg dog sender Dig eet lille Blad endnu, Mens jeg ømt i Tanken, du ! Kysser begge dine Hænder.

XXIX.

Min Sjæl var viklet ind i Smertens Traade, Og laae i Svøb af tusind stærke Hamme Ved Sorgens Barm, liig Barnet hos sin Amme, Med lukte Øine. end af Taarer vaade.47 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Som Puppen slumred den, en uløst Gaade; — I Nattens Mulm, i Dagens lyse Flamme Den hængte ubevidst paa Livets Stamme, Og villieløs sig selv ei kunde raade.

Men Kjærlighedens Sol gik op af Havet!

s

Fra fjerne Kyst d u måned hid dens Straaler, Saa Dækket brast, hvori den laae begravet.

Nu flagrer den, mens Tankens Rum den maaler Med sine Vinger — af en Gud begavet — I evig Ruus af Elskovs gyldne Skaaler.

XXX.

Der var saa ængsteligt i Haven ! Den Luft var som en Marmor graa ; Som Kistens tunge Laag i Graven Den trykkende paa Hjertet laae.

Jeg voved næppe ret at aande, Mit Bryst var voldsomt sammensnørt ; Og det var kun med Oval og Vaande, Jeg flk en Stavelse fremført.

Mig syntes, du var fremmed mod mig, Jeg aned, at dit Hjerte leed, Saa al min Sindighed forlod mig, — Og, hvordan saa jeg var — du veed.

Da rakte mig din Haand den lille, Den spæde Rose, rød og rund, I Øiet glimted Tanker milde, Og Veemod dæmred om din Mund.42

CHR. WINTHER : TIL EEN.

Jeg tog den som et Pant paa Freden : At jeg endnu dig er lidt kjær, At du tilgiver »Kjedsomheden«, Som du maa lide ved min Færd.

Den lille Rose — ak! den visner ! Men den, som blusser i mit Bryst, Skal did, hvor ingen Kulde isner, Mig følge til hiin fjerne Kyst.

Den lille Rose — ak! den falmer ! Men den, som i mit Hjerte groer, Skal under Evighedens Palmer Sig brede til en evig Flor !

XXXI.

Min Elskede ! du har mig sagt: »Du tænke skal paa mig med Glæde!« Og ved din Villies fromme Magt Forbød du ogsaa mig at græde.

Og om nu Taaren, bitter, heed, End stundom Øiets Rand vil bade, Jeg vogter dog, at ikke ned Den trille skal paa disse Blade.

Du vilde ane den — som Gnist Det maatte falde paa dit Hjerte; — Men aldrig vil — det veed du vist — Jeg lægge Tønder til din Smerte.49 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Med Vold jeg standser Taarens Væld Men ak! saa længselsfuld og bange, Jeg lindre maa, beklemt, min Sjæl, —

Og sukker dybt i mine Sange!

XXXII.

1

1.

Skal jeg klage! skal jeg sukke ? Skal jeg synge dybt i Moll? Saae ieg ei min Rose lukke Sig i Vinternatten kold?

Sorgens lumske Orm har lagt sig Atter paa dens fine Blad; Smertens hvide Lagn har strakt sig, Hvor en Morgenrøde sad.

Disse Øine var forgrædte, Dette Blik var sorrigmat, Disse Læber var saa trætte Og af Smilet reent forladt.

O, jeg vilde dog saa gjerne Gjennem Kummers tunge Sky Aabne dig, m i n Himmels Stjerne ! Glimt af Trøst og Haab paany.

2.

Kan det trøste lidt at tænke, At eet Hjerte, ærligt, tro, Bundet ved magnetisk Lænke, Vaager ved dit Hjertes Bo?

Kan det trøste lidt at vide, At det lever kun for dit? At, naar dit en Kamp maa stride, Er der ingen Fred i mit ?

Kan det trøste lidt at høre, At, naar du er uden Ro, Maa det dybt mit Sind berøre, Saa vi sukke begge To?

3-

Hvad har jeg vei andet villet, Og hvad mon jeg andet vil, End at faae din Smerte stillet — Biot en Stund — ved Strængens Spil ?

O, hvor gjerne lokke vilde Jeg ved Harpens sagte Klang Engle, fromme, stærke, milde, Til at værne om din Gang.

Men hvad mægter vei de spæde Tonebørn mod Verdens Brag? De kan sukke, de kan græde — Ak ! men døe paa Kampens Dag !

4-

Det er Midnat, Alt er stille! Ak, nu vaagner jo den Dag, Da du nyfødt, elskte Lille ! Følte Hjertets første Slag.

Da det første Gang sig hæved, Aanded, bæved og fik drømt; Da det første Gang hensvæved Paa sin Flugt, uroligt, ømt.

Dette Hjerte, som har banket Livligt, kjærligt, reent og puurt ; Dette Hjerte, som har sanket Tusindfryd — og Smertens LTrt ;

Som kun lever, som kun aander For hvad der er Stort og Smukt, Ak, men dybt i Qval sig vaander Mæt af Livets bittre Frugt;

Som mig førte ind i Freden, Den jeg aldrig drømte om; Og som blev, for Evigheden, Mine Tankers Helligdom.

5-

Mine Sukke gik til Himlen, Paa min Kind har Taaren brændt Op til Ham bag Stjernevrimlen Blev mit Hjertes Raab henvendt;

Og jeg bad — og ingensinde Var min Bøn saa luevarm, Som for dig, min Elskerinde ! Og for Freden i din Barm !

XXXIII.

Mit Bryst var som en tropisk Egn, Hvor Jord og Himmel yppigt gløde, Men Jordskjælv snart med Storm og Regn Grumt lagde alt det Skjønne øde;

Snart var det som en Fjelddal, riig Paa Blomsterduft og søde Frugter; Snart var det en Savanna liig, Hvor gjennem Siv sig Slangen bugter;

Snart var det som en Himmel blaa, Hvor Haabet dækked Alt med Glemsel: Snart over Heden saaes fremgaae

Fortvivlelsens uhvre Skræmsel.

j

Der er en Trolddom grum og stærk, — Den skummel tidt derinde ruged, Og hvert mit Hjertes stille Værk I en chaotisk Nat nedknuged;

Hvor Snogen vandt sig, giftig, sort, Mens Tigeren med Øiets Gnister Vildt skræmmed Glædens Engel bort, Og gloede paa mig, blodig, bister.

En Tomhed hersked stundom der, — Et saa umaalt og trøstløst Øde, Et Mulm, en Stilhed, fjern og nær, Saa Livet — Tanken — Haabet døde ! —

— Naar fordum ret en øde Egn For Livets Sæd man tog i Eie,53 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Da bar man foran Korsets Tegn, — Det lysned alle mørke Veie.

Det rensede hvert giftigt Dyb, De vilde Udyr skjalv og frygted; For Himlens Banner Mørkets Kryb

Svandt, som Phantomer, hen og flygted! .

i

— Du kom ! — og liig den lune Vind, Der huldt bevinger Vaarens Følge Og aander bort fra Bjergets Tind De Taager raae, som det ombølge; —

Saaledes jog du, kjækt og let, De værste Udyr jo paa Flugten, Og Hjertet, længst af Sorgen mæt, Sig aabned glad for Himmelfrugten.

Ifald du vil, du skaber om Ved Alvor, stemt med Kjærligheden, Mit Hjerte til en Helligdom, — Min vilde Ørken til et Eden.

Dit Kors er Rosen i din Haand, Din Stemme er en hellig Psalme, Dens Klang er Frelsen for min Aand, Og Rosen? — vil jo aldrig falme?

XXXIV.

Her midt blandt dine Huus-Spioner, Der øve Hundens skarpe Sands, Hvor du, min søde Rose! throner Som Smykke i en Tornekrands :

J ^ K w54 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Jeg sender dig fra Sjælens Gjemme En Gjenklang af dens rige Fryd ; Thi den igjen har vundet Stemme, Og Strængen atter Klang og Lyd.

Jeg har jo dine Hænder trykket, . Dit Øie fik jeg atter see, Og, mildt forfrisket, sødt henrykket Jeg hørte dig jo atter lee !

Den Lægeduft igjen jeg aanded, Som svæver om dig, hvor du gaaer; Og Hjertet, som sig bittert vaanded, Med nyfødt Liv og Lue slaaer.

0 ! jeg vil hylde dig, min Dronning ! Ved Hjertets og ved Harpens Slag, Og Sangerhimiens Jomfruhonning Dig offre til min sidste Dag;

Thi kraftigt, sundt dit Hjerte luer, Du er saa deilig, fiin og kjæk; Og Livets Roser, Mælk og Druer

1 Mismod ei du kaster væk!

XXXV.

Du vilde Hjerte ! sov i Fred ! Din underfulde Vugge Staaer aldrig stil, men op og ned Den svæver, som ved Havets Bred De hvide Maager dukke.55 CHR. WINTHER : TIL EEN.

O sov, du kjære Barn ! og lad Dig ei af Drømmen skrække ! Viid, efter Storm og Regnens Bad Vil alle Skyer skilles ad, Som end din Himmel dække.

O sov ! og lad mig kalde hid Ved Cithrens klare Strænge En Vagt saa stærk, saa kjæk, saa blid, Der stande skal, beredt til Strid, Tro ved din Vugges Gjænge.

See, Freden med sin Olieqvist, Og Glemsel med sin Dvale, Og M o d, med Blikket selvbevidst,

See, Trøsten nærmer sig jo hist

_

Fra H a a b e t s grønne Dale.

s

Tro ogsaa lidt paa Kjærlighed! Den vaager hos din Vugge. Ved den, paa rette Stund og Sted, Du til en riig og evig Fred Dit Øie skal oplukke.

XXXVI.

Har du alt længe sovet? Ligger du sødt i Blund ? Hviler dit trætte Hoved? Smiler i Fred din Mund?

Er din Tanke saa standset Sidst i en mild Accord ?50 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Søvnen valmuekrandset — Jog den dig Smerten bort?

Under den hvide Kappe Slumrer dit blonde Haar? Xed fra Himmerigs Trappe Drømmen saa sagte gaaer?

Maler en liflig Scene Sig for dit anende Sind ? Ligger din Haand, den ene, Under din fine Kind?

Ligger ved Hjertets Kilde Haanden, den anden, blødt? Dæmper den der de vilde Smerter, venligt og sødt?

O, det yndige Billed, Som for min Sands opgaaer ! Reent og puurt det stillet Her i mit Indre staaer.

Fjernt, som Klokkens Kimen, Der kalder til Nattens Ro, Aner mit Hjerte Timen, Da jeg tør hos Dig boe.

XXXVII.

Fuglen sværmer for Himlen Luftig, freidig og stor ; Midt i Blomstervrimlen Dække Bien sit Bord.CIIR. WINTHER : TIL EEN.

Dybt i kjølige Vande Frydes den tause Æt; Lilien bader sin Pande I Rosernes Aandedræt.

Floden til Havet render, Rislende, som med Sang; . Blomsten sit Øie vender Rundt efter Solens Gang.

Saa elsker Alverden Noget; Men jeg har Meer end Alt! Min Lykkes Dybde ei Sproget Mægter at faae udtalt!

XXXVIII.

Du vil ei troe, hvad jeg har sagt, Hvad jeg har sjunget tusind Gange : At e n e du, din Tankes Magt Besjæler mig i mine Sange?

Du vil ei troe, du Solen er, Hvis Straaler mig til Livet vækker, Hvis Varme, mild og sød og kjær, Hvert Blomster i mit Bryst opklækker ?

Du vil ei troe, at du har endt Min Tankes lange Vinterdvale, At du til Hjertet mig har sendt Alt, hvad kan trøste og husvale ?

O, tag min Sang til Eie frit! O, siig, hvor kan du ængstlig dvæle Ved Tanken her om »D i t« og »M i t« ; Som Talen var om tvende Sjæle ?

Som tvende Draaber vorde e e n, Naar de paa Liliens Blad nedtriller, Mens i den hele, klar og reen, Nu Morgenrødens Purpur spiller ;

Saa har min Sjæl sig heelt fortabt I din, og hvad den nu udtaler Om Alt, hvad Smukt og Stort er skabt, Som Gjenskin kun af din sig maler.

O, Elskede ! din Kjærlighed Fra Undergang mig har udrevet, Og uden dig, forvist jeg veed, Jeg hverken sang, ei heller leved.

XXXIX.

Tænker hun ei paa mig, vil jeg dog tænke Paa hende, saalænge jeg end har Liv; Min hele Sjæl vil jeg nedsænke I Betragtning af den yndige Viv ! Vender hun sig bort, vil jeg dog stirre Efter det søde, flygtende Lys, Til mine Sandser sig forvirre I Dødens klamme, dæmrende Gys.

Fik jeg engang den Skjebne fristet, Svandt den elskede Leder, jeg har havt; Da Liv og Verden for mig har mistet Al sin liflig tiltrækkende Kraft!53CHR. WINTHER : TIL EEN.

Flygter hun fra mig, mister jeg hende, Jeg, druknet dybt i mit Hjertes Vee, Kunde ligesaa godt mine Øine blænde, Thi for mig var da Intet meer at see.

XL.

Der sittrer paa mine Læber Vel tusind blomstrende Ord; Fra Hjertet op de stræber, Hvor evindeligt de groer.

Der svæver paa min Tunge Saa mangen Tone sød, Som af min evigunge Kjærlighed blev fød.

De have en Angst, en Længsel At trænge frem og flye; Ud fra det mørke Fængsel Til Liv og Frihed tye.

Det Fængsel er mit Indre; Der er saa fælt og vildt; Der ingen Stjerner tindre Og lyse fromt og mildt.

Thi Stormen gaaer derinde Og jager Freden bort; Frem fare de skarpe Vinde, Og Natten er kold og sort.

Der lide de saa ilde De lette Toner og Ord; Saa gjerne de flagre vilde Til dig, hvor Freden boer.

Og ængstedes de ikke Af saa meget andet Smukt, Saa lokked de dine Blikke Fra deres livlige Flugt.

De dvæler — men ei de vover Forstyrrende — og raae- - Saa strømmer Smerten over — Og Spirerne udgaae !

XLI.

Hvad mener du med dette hulde, Ætherrene, anelsesfulde Smiil, som fra dit Bæger Vidunderligt mit Sind bevæger? O, maa jeg elske dig, du hvide Veemodige? du fromme Fiintduftende Rosensblomme ? Fra nu til evige Tide? Eet Hjerte har du vundet — Eet andet med! thi bundet Det er til hiint, hvis Taarer blide Jo ved dit Veemodsblik har rundet. O, maa jeg elske dig, du Fromme ? Da, hvad jeg end skal lide, Og hvad der end vil komme, —55CHR. WINTHER : TIL EEN.

Min Tanke skal ei forlade Det ædle Tempel, du bygger Af dine forklarede Blade Mellem de dunkelgrønne Skygger! Der vil jeg glemme det Kolde, — Det Bittre vil jeg hade; Der vil jeg mine Hænder folde, Der vil jeg min Andagt holde; 1 Min Sjæl, affført sin Vaande, Skal evigt der sig bade I den reneste Duft og Aande, Som i en hellig Kildes Vande; Med dig skal den sig blande Og luttret, klar opstige I stille Fred, som ikke Toner Og ikke Ord udsige, Fra disse taagemørke Zoner Op til det fjerne, uudsigelige, Af alle Sjæle anede, For alle Hjerters Vandring banede Kjærlighedens Blomsterrige !

XLII.

En Stjernetyder liig, der henrykt glemmer Hver Klang, hver Glands, der jordisk ham omringer, Mens huldt bedaarende de Toner klinger, Som hemmeligt og dybt hans Hjerte gjemmer;

Og mens han lytter til de elskte Stemmer, Hans Længselsblik sig op mod Himlen svinger, At speide der, om ei hans Stjerne bringer Bekræftet, hvad han anende fornemmer;

Saa gik jeg hisset i den store Skare, Og drømte i det underfulde Rige, Som hun beboer, og jeg med Tro mon vare.

Da mødte Øiet, jeg lod opad stige, Et Pagtens Tegn fra den Usigelige, Fra hendes Haand og tvende Stjerner klare !

XLIII.

Det sused i nøgne Toppe, Over Græssets spæde Haar; Da sang der en Fugl histoppe : »Nu kommer den favre Vaar!

Jeg fløi over Bjerg og Dale, Jeg fløi over Strøm og Sø, Overalt jeg hørte tale Om den reisende Kongemø.

Af Smykker eier hun mange, Hun haver saa meget Guld; Hende følge tusinde Sange, Thi hun er saa vennehuld.

Hun stunder til disse Lande, At rede sin Blomsterseng, At lunkne de kolde Vande Og sprede sit Guld iflæng.

De nøgne Grene hun klæder, Hun feier den iisgraae Luft, De farvede Blade hun væder Med balsamvirkende Duft.

Jeg saae hende just paa Reisen, Hun hviilte paa grønnen Eng, Hvor Storken spanked med Kneisen, Mens Lærken slog sin Stræng.

Hun raabte : »Hør min Befaling, »Du liden Sanger paa Qvist! »En rigelig Løn og Betaling »Den fanger du ganske vist.

»Mit Glædesbud skal du bære »Did til en Sanger i Nord; »Han qvad min Priis og min Ære »Midt i sin Sorg ifjor.

»Du sige ham: naar jeg kommer, »Vil jeg smykke en Løvsal grøn; »Der skal han vandre i Sommer »Og sværme og drømme i Løn.

»Siig ham, at jeg vil læge »Hendes smertefulde Bryst — »O ! siig, at jeg vil qvæge »Hende med venlig Trøst.

»Han haver ei anden Glæde, »Han nyder ei anden Lyst — »Thi vil jeg, hun ei skal græde, »For Sorgen har hende kyst.

»Jeg Sorgen vil kjæk forvise »Alt ved mit Scepters Magt; »Den sødeste Lindring og Lise »Er jo i min Haand nedlagt.

»Min Skov og Eng skulle dufte »Ret som en lægende Drik; »Min Himmel skal blaane og lufte, »Og funkle skal Solens Blik.

»Men Havets Bølge skal bæve »Om hendes Skulder og Lænd, »At hun sig atter maa hæve »Styrket og karsk, som den.

»Flyv nu! og lyd min Befaling, »Du liden Sanger paa Qvist! »En rundelig Løn og Betaling »Da venter dig ganske vist!

— Saa bød hun mig, og jeg sidder Nu stolt for dit Aasyn her ! Bring selv nu min Hilsen, mit Qvidder Til hende, som du har kjær!

XLIV.

Nu Vaarens Blikke venligt smile; Men i dit Øies milde Blaae Jeg seer den bittre Taare hvile, — Jeg seer min Himmels Skyer staae.

Mens Solen gaaer omkring og vækker De spæde Børn af dunkle Jord, Veemodig Sorgens Lilie dækker Min Rose

med sit hvide Flor.

Hvor skulde jeg med Vellyst drikke Den bedske Skaal, som dig er rakt,

Hvis atter kun i dine Blikke Jeg kunde skue Freden vakt.

Men ak! jeg — lænket fast til Strande — Maa staae og see i Storm og Hav Dig tumles om af vilde Vande, Og tør ei dele selv din Grav!

XLV.

Der bygger en venlig Svale Paa hendes Vindves Karm; Forstod jeg dog dens Tale Og Sangen fra dens Barm !

Forstod jeg dog dens Qvidder, Det inderlige Sprog, Den taler, mens den sidder Og seer saa skjelmsk og klog! —

For hendes Vindve skyder En Rosenstok sig op; Ud gjennem Løvet bryder Rødmende Knop ved Knop.

Den lille Blomsterranke Stirrer ad Ruden ind; O, vidste jeg dens Tanke! O, kjendte jeg dens Sind! —

Og Solens stærke Øie Og Maanens blide Blik Saa ofte fra det Høie Derind til hende gik.

De lykkelige Trende I Forhør jeg gjerne tog ; Men ak I jeg maatte da kjende Tre nye levende Sprog !

XLVI.

Tak, Elskte! for det Blomsterbrev, Som med din kjære Haand du skrev ' Jeg læser det med henrykt Sind, Og seer mig paa hvert Bogstav blind ; Beruses i dets rige Glands Og sværmer i dets dybe Sands ! Med hver en Duft af Blomst og Blad Fra dig en Tanke følges ad; Og hver en Farve er en Klang, En øm, en kjærlig, liflig Sang, Der toner fra et Fredens Hjem Og maner Længsels Sukke frem.

Hvor glad i Tanken jeg dig saae Hist ved dit runde Bord at staae. Alvorlig, som du være kan, — Min søde, ranke Lilievand ! Mens under Øiets kloge Vagt Du ordner disse Blomsters Pragt; Mens du med Rødt og Guult og Grønt Med Blaat og Lilla flk mig sagi Saameget Elskeligt og Kjønt! En Mildhed er deri, en Fred, Men dog en dyb Veemodighed. Hver Duft er som et sagte Suk. Fremlokket ved en Taaredug :

Thi seer jeg dem i Øiet ret, Har alle Blomsterne jo grædt, Og alles Kind er blank og vaad ! O, siig, hvad tyder deres Graad? — —

Tak, Elskte, for det Blomsterbrev, Som med din lille Haand du skrev! Den Mildhed, som deri er lagt, Maa virke med en himmelsk Magt Thi fra dit Hjerte den fremgik, Velsignet af dit hulde Blik, Befæstet ved din Tankes Aand Og smykket af din kjære Haand.

Ei mægter jeg at sende her Et Svar, som ret var Brevet værd; Men lover kun — skjøndt ak ! hvor lidt! — Af Hjertets Grund : at hvert et Skridt, Mit Liv paa Verdens Vei tør gaae, Skal vorde dig et Svar derpaa !

XL VII.

Der var saa eensomt og saa stille Der, hvor jeg laae paa grønne Strand; Jeg hørte Bølgen langsomt trille Og skumme hen ad hviden Sand.

Nu taug de travle Livets Røster, Og Skibe med de hvide Seil,

Der vendte hjem fra fjerne Kyster, Gled sagte paa det klare Speil.

I Cirkelflugt den blanke Maage Hen over Havets Flade skjød;

S

CHR. WINTHER : TIL EEN.

Mens Solen sank, den lette Taage I Østen dæmred rosenrød.

En lille Fugl paa Gjerderanden Betragted mig og sang i Ro; Hist Pigen kom med Mælkespanden Og lokked for sin røde Ko.

Blank Maanen hæved sig af Voven, Stærkt duftede det friske Hø, Og alle Fugle taug i Skoven, Da Solens sidste Glimt mon døe.

Der var, som under Kirkens Bue, En Høitidsro, en salig Fred, Der stemte med mit Hjertes Lue, Min Andagt og — Veemodighed.

Jeg hilste denne Fred med Taarer, Min Tanke var hos dig, min Brud ! Og bittert gjennem Hjertets Aarer En Strøm af Smerte gjød sig ud.

Min Bøn til Ham, som fra det Høie Paa Jorden Fryd og Sorg udsaaer, — Mit Suk — og Duggen i mit Øie Er kun, hvad jeg til Trcrt formaaer.

Min Elskede ! forsag du ikke, Min Engel paa den dunkle Jord ! En naadig Gud jo vil tilskikke Fredspalmen dig, før du det troer !

XLVIII.

Hverken Konge eller Dronning Har jeg sjunget til endnu !69 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Kun du, min Tankes Honning Har næret mig — du ! Som et venligt Barn sig lægger Til det moderlige Bryst, Som en Tiger sig strækker I.den svale Flod med Lyst; Som en Boa sig slynger Op i et løvrigt Træ ; Som en Nattergal synger I Rosenbuskens Læ; Som en Bi sig nedsænker I Liliens Jomfruskjød; Som en Vedbend sig lænker Til Muurstenen rød : Som et Kildevæld rinder Og aldrig bliver træt; Som en Silkeorm spinder Sig i sit rige Net; Som en Solsik bevæger Sig mod sin lyse Sol; Som Magnetnaalen peger Stadigt mod sin Pol; Saaledes jeg dig vier Hver Tanke i mit Bryst, Saa af dit Øie dier Mit Hjerte kjærlig Trøst; Saaledes jeg mig slynger Om dig, mit Livsenstræ ; Saaledes sødt jeg synger I min friske Roses Læ; Saaledes jeg nedsænker

Mig i dit Billeds Skjød;

Saaledes jeg mig lænker70 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Til dig i Liv og Død ; Saa Hjertets Kilde rinder Og bliver aldrig træt; Saaledes jeg indspinder Mig i din Tankes Net; Saaledes jeg mig dreier Mod dig, min varme Sol; Saaledes jeg kun eier Een fast og sikker Pol! Og uden dig var Livet Mig kun et Skum paa Strøm — Et iiskoldt Pust i Sivet — En Anelse — en Drøm !

XLIX. '

Til Sundhedskilden gik jeg For dig, min Hjertenskjær ! Og Lægedrikken fik jeg, Som jeg dig sender her.

Mens kummerfuld og stille Jeg sad paa Kildens Kant Og hørte Vandet trille, Fra mit Øie Taaren randt.

Til Xymphen, den smukke, Som hersker der i Løn, Jeg sendte hede Sukke Og min inderligste Bøn.

Jeg bad af Hjertets Varme Med min bævende Mund,71 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Hun skulde sig forbarme Og faae dig stærk og sund ;

Og lette al den Smerte, Som vil tynge dig til Jord, Og dysse huldt dit Hjerte I Slummer ved sit Ord;

Og dine Roser pleie Og dine Liliers Skjær, At længe jeg maatte eie Hende, som har mig kjær !

Og jeg loved, hvis hun vilde Bønhøre denne Gang, Hende og hendes Kilde Min allerbedste Sang.

L.

Naar dybt i Nattens lune Skjød Dit Hoved du til Hvile bringer, Du siger, at det ofte lød Som Flagren af useete Vinger;

De svæved om dit Leiested Saa lette, susende og milde : Men hvad det var, du ikke veed ? Du veed det nok, ifald du vilde !

Det er to Sjæle, som sig frit I Nattens stille Favn tør hæve; Det er to Hjerter, der til dit — Til deres Helligdom hensvæve.

Det ene, ungt og let, i Løn Sig svinger over Land og Havet Midt i den fromme Aftenbøn, Hvormed du selv det har begavet.

Det andet, lige ømt og tro, Fra Stadens lumre Mure haster; Høitblussende, og uden Ro, Det heftigt for din Fod sig kaster.

Det ene, i sin milde Fred L^rørt af Verdens Smuds og Bærme, Tør frit fra Himlen dale ned, Og frit sig Helligdommen nærme.

Det andet, ak ! med Verdens Færd Og al dens Jammer saa fortrolig, Med hellig Sky dig kommer nær Og svæver om sin Andagts Bolig.

Men hvad dit rige Hjerte dem Saa kjært, saa elskovsfuldt har skjenket, Vil begge to til Gravens Hjem Bevare helligt og ukrænket.

LI.

See til Jupiter, den Skjelm, Høit paa Nattens mørkblaae Mure Staaer han med sin gyldne Hjelm Jo paa Vagt, for lumsk at lure.

Vogt dig vei for ham, mit Barn ! Han har ei det bedste Rygte ! Hvis han fik dig i sit Garn, Maatte du det Værste frygte.

Han er just en Connaisseur, Det fortælle Oldtids Sange; Og han veed nok, nu som før, Hvad der nok var værd at fange !

LII.

Paa Gaden over Stenene Dig følger en lille Een; Saa vims han bruger Benene, Han er slet ikke seen.

Han render dig i Hælene Saa let med freidigt Mod, Paa Trappen, over Fjælene, Hvor du sætter din Fod.

Som en lille huusvant Xisse, Skjøndt du ham øiner ei, Han iler med tilvisse Paa hver din Sti og Vei.

Han boede med dig sammen, Hvor saa du flytted hen; Han havde ret sin Gammen, Den uselige Svend.

Du troede dig tidt alene Med Haanden under Kind ; Han gynged i Hyldens Grene Og kigede til dig ind.

Tidt sad han dig for Øiet Midt i din Blomsterkost, Saa overstadig fornøiet, Som Rotten i sin Ost.

Han spidsed da sit Øre, Naar ret du sukked ømt, Saa gjerne gad han høre, Hvad dit Hjerte fik drømt.

Hvor gjerne han vilde trøstet Dig, naar dit Hjerte led ; Hvor gjerne han dig forlysted, Ak, Sligt du ikke veed.

Hvor gjerne vilde han veire Din Kummers Dæmring hen, Den skumle Nat beseire Og skabe Dag igjen !

Da nys det gik dig saa ilde Hist paa den steile Vei, Han iled, men kom for silde, Og ak ! han hjalp dig ei.

Tidt sad han paa hvide Blade, Naar Pennen ret blev brugt; Og paa din Farvelade, Naar du maled Blomst og Frugt.

Han lytted til din Kjoles Raslen, ihvor du gik; Og leved kun ved at soles I dine klare Blik.

Naar aarle du opbinder Dit bløde, blonde Haar, Han med blussende Kinder Paa din Speilramme staaer.

Han smiler ved din Latter, Han græder ved dit Suk: Ak, aldrig selv du fatter, Hvor han finder dig smuk.

Hver en Sittren med Brynet, Og .hvert dit Øies Blink Opfanger han som Lynet Saa klart og saa flink.

Naar du tier, naar du taler, Naar du sidder, naar du staaer, Naar du læser, skriver, maler, Naar du reiser dig og gaaer;

Naar du sysler ret saa nydeligt — Al den søde Harmonie Opfatter han saa tydeligt, Som udtaler sig deri.

Og hvad selv du agter føie, F. Ex. din Tommeltot, Han seer med kjærligt Øie, — Han lider den saa godt!70

— Men Dvergen er min Tanke; Han lever kun af dil Liv Og voxer, som Druens Ranke Voxer ved Solens Bliv.

Jeg maa dig det forkynde, At ret med barnlig Lyst Han dier af al din Vnde Som af en Moders Bryst.

J

Han dier den Sødheds Kilde, Som i dit Væsen boer; Saa, var han før kun lille, Han bliver nu stærk og stor.

Og har han med List og Lempe Saa fulgt sin Lyst og Pligt, Han kroer sig som en Kjæmpe, Og kalder sig et Digt.

lul

Lad dem synge, som de maae ! Lad dem qvæde deres Sange Fade, flaue, brede, lange, Tørre, vindige og smaa ! Lad dem kun som Live tude Om Despoter og om Død ! Lad dem Friheds Morgenrød Kun som Lærker høit bebude ! Lad dem slynge deres Ild ! Lad dem tænde deres Fakkel! Blande mig i det Spektakel Hverken kan jeg eller vil.

Gav mig Gud til Sang en Stemme, Ild i Hjerte, Kraft i Bryst, Vil jeg dog kun til din Trøst Sangens Ild og Styrke gjemme ! Hvis jeg kun et kort Secund Fra min søde Elskovsstjerne Sorgens tunge Slør kan fjerne Og dit Hjerte gjøre sundt; Hvis jeg kun et Smiil kan vække Op til Blomstren paa din Kind; Hvis jeg Spiren i dit Sind Til et Fredsminut kan lægge ; .O, da maa den hele Flok Gjerne qvække, qviddre, sukke, Alle Laurens Blade plukke, — Der er vei til Alle nok ! — Du alene m i g kan lønne ! Du — alene du kan faae Sjælens Blomst ti1 ud at slaae Sine Blade, friske, grønne ! Og al Verdens raae Forstand, Pral og Prunk mig intet veier Mod en slig Begeistrings Seier, Som du mig berede kan. Dog det er ei egen Kraft, Som bevæger Alt herinde; Du beruser det, Veninde ! Liig en mægtig Drues Saft! Thi til hver en sindrig Tanke Og til hver en dristig Flugt, Hver en Blomst og hver en Frugt Det hos dig maa Frøet sanke.

Elskte ! du vil til min Grav Jo din Sanger huldt beskytte? Laurens Krands jeg aldrig bytte Vil for Rosen, du mig gav !

LIV.

Hil dig, min Vandrings Lvs ! Min Morgenstjerne klar ! Som mig fra Nattens Mørke Mod Dagens Dæmring bar ! Du vinked mig fra Jord Og, som Lærken, høit og frit Jeg qviddrer nu, — men Qvadet Er heelt og holdent dit!

Du smiler mildt og stille Til den rødmende Øst, Mens Nattens Kjortelbræmme I Flugt du har kyst. Du lukker bly dit Øie, — Men Smilet ikke døer, Skjøndt du blufærdig svinder I Solens Straaleslør.

Det kom mig for vei stundom,

At din Straales Trylleri

Sig dulgte i en langsom Sky,

Der drog dig forbi;

Men det var ingen langsom Sky;

Det var i mine Blik

En T a a r e, mild og varm,

Som fra Hjertets Afgrund gik.79 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Den vilde op at skue, Hvad der bevæged saa Den urolige Bolig, Hvor den slumrende laae; Den vilde op at skue Den guddommelige Magt, Der af dens dybe Dvale Til Liv den havde vakt.

Dens Liv var sødt og stille, Ei Smerte var deri, Den fødtes ved din Straales Huldsalige Magie. Den lokked sine Søstre frem, — De kom med milde Blik ; Thi Alle jo af dig En Velsignelse fik.

O, biot naar jeg dig tænker, Da smeltes jo i mit Bryst Jordlivets Iis og Kulde Til en sommerlig Lyst; Og hvad Gudherren lagde Af Godt i Hjertets Gjem, Fremspirer ved den Dug, Som du har lokket frem.

Min Vandrings søde Lys ! O, min Morgenstjerne reen ! Glødende som Rubinen, Stærk som Karfunkelsteen !CHR. WINTHER : TIL EEN. 80

Naar Dagens Sol nedsynker I det vestlige Hav, Vil du, som Aftenstjerne, Da blinke over min Grav?

LVI*).

Skjøn er Vaaren ! lifligt Solen Farver Bøgens lyse Top; Bukkar dufter, og Violen Slaaer med Blu sit Øie op; Bag de bløde, grønne Lokker Smiler Rosens spæde Mund, Og som klare Sølverklokker Klinger Fuglesang i Lund.

Skjøn er Vaaren! ak, men svinder Flygtig som et Aandedrag; Om dens Herlighed os minder Snart kun Løvets gule Lag; Rosen slumrer, Lilien segner, Livet døer paa Mark og Vang, Solens varme Kinder blegner, Stum er Lundens Klokkeklang.

Men en bedre Vaar jeg kjender, Ingen Vexel hersker der: Stadigt Rosens Flamme brænder, Mildnet huldt af Liliens Skjær;

*) I Chr. Winthers „Samlede Digtninger" (1860) er i Digtsamlingen „Til Een" Nr. 55 og Nr. 62 sprunget over; af Hensyn til eventuelle Henvisninger er Nummereringen efterfulgt i nærværende Udgave. Red.81 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Sjælens Blomster, frie og unge, Staae just der i freidig Flor, Og i Helligdommen sjunge Evigunge Længslers Chor.

H u n er Vaaren, jeg har fundet, —

Paradisets unge Frugt!

Hun er den, som fast har bundet

Ved sin Trolddom Tidens Flugt!

Ak, i Hendes Smiil, i Sukket,

I det milde, kjære Blik

Har mit Hjerte dybt inddrukket

Evighedens Ungdomsdrik! —

LVIL

Løvet synker mat til Jord, Solens Blik har tabt sin Styrke, Og i det forladte Nord Hersker Skyer, Kuld og Mørke.

I mit Hjerte er der Syd : Eviggrønne Rosenfaner, Drueblod, Orangers Pryd, Sol og Blomster og — Vulkaner.

LVIII.

Naar Solens Blik kun sparsomt bryder Bag Skyen frem i gule Høst, Da gjennem nøgne Skove lyder Til Fuglene en Varselsrøst.76

CHR. WINTHER : TIL EEN.

I hellig Taushed Alle lytte ; De veed, det er et Guddomsbud; Og kjækt fra deres Sommerhytte De svæve mod det

Fjerne ud.

Hen over Havets sorte Bølge, Høit under Himlens blaae Paulun I store Sværme rask de følge Hiint Varsel, som en Krigsbasun.

I Syd, hvor nys for Solens Lue Granatens fyldte Boble sprang, Der drikke de den stærke Drue Og vaagne op til Liv og Sang !

En Enkelt dvæler her i Lunden, Som i sit rette Fædreland; Som ved en venlig Trolddom bunden, Hensunken, stille, sidder han.

Men indad vendt er nu hans Blikke, Thi d e r er livligt, mildt og klart; Og hvad hans 0 i e skuer ikke, Er just hans Hjerte aabenbart.

Som naar i Xattens Mulm det lyner Og viser Egnen i dens Pragt, Forglemte, fjerne, kjære Syner Ham lokke med veemodig Magt.

Da drømmer han om bl nke Straaler, Om lune Vinde, lysblaa Luft, Om klare Kilder, Lilieskaaler, Om GuldoranLrens stærke Duft.83 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Han drømmer om de Drueklynger, Hvor han beruset fordum hang, Mens Mindet dybt i Hjertet synger Hans Længselsqval en Vuggesang!

Saaledes — skilt fra dig — min Engel! Jeg drømmer om den Rose rød, Der i et Nu paa Liliens Stengel ' Ved Aabenbaring os blev fød.

Jeg k a n ei hvile ! — kan ei glemme Dit Blik, din Røst, dit Hjertes Slag, Og .stedse mere kjæk min Stemme Dig synger — til min sidste Dag.

D u er mit Liv her midt i Døden, D u er mit Haab i Smertens Stund; D u har mig vakt i Morgenrøden, —-Bred mig din Favn til Aftenblund !

LIX.

Her hjemme i min Stue Violerne, de blaae, Paa Gulvet, i Papiret Henkastede laae; Og da jeg Fængslet aabned Og rigtigt paa dem saae, Da var de næsten døde, — Og saa var der saa faa! Jeg lagde dem om Koppens Forgyldte, krumme Rand, Og døbte dem saa kjærligt

Med Livsens friske Vand. Een Xat har gjort Mirakler ! Imorges jeg jo saae Alle de smaa Stakler Deres milde Blik opslaae. I Duft de til mit Hjerte Takoffret lod fremgaae, Og vi var alle glade, — Men, ak! der var saa faa! Jeg voved ei at sende Dem hist den lange Vei Til dig, min Veninde ! Det maatte jeg jo ei. Xu staae de her og haabe — De haabe jo som jeg ; — Som jeg de alle længes, De længes efter dig; Men længes de for længe, Da gaaer det dem som mig !

LX.

Saa fast mit Hjerte banker, At det smerter som Ild; L'roligt Sindet vanker Omkring og farer vild.

Mit Øie seer kun Mørke, Hvorhen det er vendt; Min Fod har tabt den Stvrke.

J '

Som før den har kjendt.85 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Min Tunge sig forbittrer, Min Tinding er som Bly; Jeg trodser — og jeg sittrer — Jeg vil — og er dog sky.

Men er du ved min Side, Og hører jeg din Røst, Den venlige, den blide, Da aander let mit Bryst.

Da klinger Harpen inde I Hjertets Helligdom; Da seer jeg glad forsvinde Hvert Jammerens Phantom.

Du smiler og du taler,

Og din Tale, dit Smiil Kan ende mine Qvaler, Saasnart som du kun vil.

LXI.

En Rosenstok, ustadig, Snart nøgen er, snart grøn; Men i rnit Indre evigt Det blomstrer i Løn.

Saa Blomst og Blad fremspire Med Vaarens Liv og Saft, —

Dog virker her ei min egen. Men en anden, hellig Kraft.86 CHR. WINTHER : TIL EEN.

To milde Stjerner vogte Saa kjærligt paa min Vei, At jeg var reent afsindig, Hvis jeg dem fulgte ei.

O, kjære, klare Stjerner ! Bliv ved at tindre smukt, Og leed mig over Livets Vildtsvulmende Bugt.

Jeg grundet har saa længe, Men ei til Klarhed bragt, Hvorfra I vei har hentet Hiin underfulde Magt.

Saa mild — og dog saa vældig, Saa venlig — og dog stærk, At her paa Jord I virke Et Himlens Underværk.

I fæstet har min Tanke Til dens dybeste Rod; I vækket har mit Hjerte Og fortryllet min Fod.

O, kjære, lyse Stjerner! Nu seer jeg klart og grant, Hvor før jeg i Alverden Kun Mulm og Øde fandt.

O, lær mig og at blusse Som Eders Straale varm! Lær mig den Flamme tænde, Som I tændte i min Barm !CHR. WINTHER : TIL EEN. 81

O, lær mig at binde Saa fast, som selv I bandt! Lær mig en Seier vinde, Som selv I den vandt.

Hold Eders Glands- da yndigt For Sky og Taage fri; Og lad m i g ene speile Min Tilværelse deri!

LXIII.

Hvor jeg af Længsel bæver Hist i den kolde Nat, Og mod dit Vindue hæver Mit Blik af Taarer mat;

Der risler ingen Kilder, Der vifter intet Træ, Ei Nattergalens Triller Fremgaae fra Myrtens Læ :

Ei milde Vinde lufte Hen over Havens Bed, Hvor Natvioler dufte Og slumre sødt derved;

Ei Bjerget kaster Skygge Ud over Dal og Strøm, Hvor gamle Minder bygge Og ligge som i Drøm;88 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Ei Stjernens Øie titter Ned til en vild Ruin; Og du har intet Gitter, Jeg ingen Mandolin;

Og uden Melodier I Nattens kolde Gys

rw ;» j Hk | J

Jeg ene staaer og tier Og stirrer paa dit Lys ! —

Men — var den til at høre Mit Hjertes stille Sang, Og fulgte biot et Øre D e Melodiers Gang ;

Og kunde den biot anes Den rige Billedpragt, Som i mit Brvst fremmanes

s kJ i J

Ved denne Længsels Magt;

Og var min tause Tanke Klar, som en Harpes Lyd, — Da vilde snart sig sanke En Verden, fuld af Fryd,

Som henrykt vilde sænke Sig ned i Sangens Strøm, Og med min Tanke tænke Og drømme med min Drøm. —

Men taus jeg staaer alene, Og vandre maa min Vei Paa- Gadens øde Stene, —

Selv du mig aner ei!89 CHR. WINTHER : TIL EEN.

LXIV.

Sov sødeligt i Dødens Skriin, Du Rose, spæd og faur og fiin!

Sov sødt, o Barn! dit Liv, din Død Mig smelter i en Veemod sød.,

I Hendes stille Fredens Hjem Du kom til Liv og spired frem.

Du voxed under hendes Haand, Omsvæved huldt af hendes Aand.

Du lærte hendes klare Blik, Og hendes Læbers Smiil du fik.

Hun redte dig din Vugge grøn — Og hvad du var, blev hendes Løn.

Tidt tankefuld hun paa dig saae, Mens end i Svøb og Baand du laae.

Og da din Puppes Ringe brast, Fik hun det første Øiekast.

Hun saae dit Hjertes første Slag, Hun drak dit første Aandedrag.

Du med det stille, fromme Sind I hendes Liv dig leved ind.

Men ak ! den Fryd kun vared kort! Til Een hun sendte dig jo bort.

Og han — mens høit hans Hjerte slog, Sin kjære, lille Gjæst modtog-

Med sværmende, fortryllet Sands Han speided i din Bladekrands.

Han stirred i dit Bæger stivt Og læste der en yndig Skrift.

Han aned al den Sympathie, Som hendes Aand fik lagt deri.

Og henrykt hver en Morgenstund Hans Læbe nærmed sig din Mund.

Og hver en Aften, from og tro, Han hvisked dig: »sov sødt i Ro!«

Indtil dit Hoved bøiet stod, Og Kindens Purpur dig forlod.

Til Øiet tabte al sin Pragt, Og falmet sank din lette Dragt!

Thi ak! hans Hjertes Feberglød

Var dig for stærk — og blev din Død !

• _

O, sov nu sødt i Dødens Skriin, Du, hendes Barn! saa faur og fiin.

Dit Minde er din Sjæl! og den Skal kjærligt leve hos din Ven;

Det binder ham til hende, som Dig var en Moder, kjær og from ;

Og som hans Hjerte elsker, til I Dødens Favn det briste vil!

LXV.

T 1 t 11 9 JS7| *T Jk ‡ ' I Bi g i j •

Jo vist er d u fortryllende! — Og mit Liv jeg leve vil Al din Herlighed hyldende Ved Sang og Strængespil; Dig heelt afspeilende I Kjærlighedens Hav; Der svinder jo det Feilende Og synker som i Grav; Thi veed du ei, at Kjærlighed Er just dit rette Hjem? Den bærer al din Herlighed Sødt straalende frem! D e n er det, som klarer jo Og gjør det Dunkle lyst; Den er det, som bevarer jo En Himmel i vort Bryst!

Og naar engang de lægge mig Paa Dødens kolde Seng, Med Jordelinet dække mig, Og stum er Harpens Stræng; Og alt jeg ligger hyggelig I Dødens milde Nat, Og man spørger: »Var han lykkelig ?« Da reiser jeg mig bråt Og svarer høit: »Mig prydede

»Ei Laurens Hæderstegn,

»Ei qvæged eller frydede

»Mig Rigdoms gyldne Regn; —

»Men hun — hun har jo smykket mig

»Med Himlens bedste Navn,

»Og hun — hun har henrykket mig »Til Salighedens Havn; »Hun nævnede sin Sanger mig, »Og selv var hun min Brud, — »Og Intet meer forlanger jeg Af Verden eller Gud!«

LXVI.

Naar Xatten kaster sine Skygger Ud over tause Sø og Kyst, Da kommer Sorgen hid og bygger Sit Natteleie i mit Bryst.

Som Vedbend tæt til Stammen klynges, Saa den gaaer ud og er forød, Saa Sorgen ved mit Blod forynges Og-lever frodigt af min Død.

LXVIL

Det er jo, som jeg tidt har sagt: Alt, hvad sig til dig nærmer, Beruset af din Yndes Magt Hengiver sig og sværmer.

Selv Fuglene paa grønne Green Den skye Xatur forandrer ;

De hoppe ned med slanke Been Paa Stien, hvor du vandrer.

Saa dvæle de — saa hoppe de — Og er slet ikke bange, Men vende Halsen for at see Dig rigtig mange Gange.

4 /! S /Hl Ä* l] . 1 A 3| v I r^t il * 9

Var jeg en listig Jæger, du! Saa skjød jeg dem — med Rette; Thi jeg er, som du veed, jaloux, Og d e er saa coquette.

Dog skulde for min Dolk, mit Skud Hver din Tilbeder bløde, Saa rydded jeg for Mange ud, Og Verden blev saa øde.

LXVIII.

Nu Dagen lukket har sit Øie, Bag Skyen alle Stjerner døe; Sig Bøgene for Stormen bøie, Der suser over Land og Sø.

Men Solen kommer snart fra Østen Og kaster Guld paa Skov og Kyst, Saa from, veldædig, som naar Trøsten Nedstiger i et sorgfuldt Bryst.

Nu har og H u n sit Øie lukket, Ak, som har grædt saa mangen Gang ! Og Hjertet slumrer sødt, mens Sukket Opløses i en Drømmesang.

O, Trøstens Sol! du dig forbarme ! I denne Barm er godt at boe; Stig du derned med Kraft og Varme, Saa skjenker du jo Liv til To !

LXIX.

Paa Landet skal du leve, Der er saa godt at boe, Naturen evig skifter Og har dog evig Ro. Ud fra det skumle Stræde ! Hist er saa lyst og vidt; Der Vaarens Luft tør svæve Om dine Kinder frit.

I hine lune Skove, Hvor der er Duft og Glands; Ved denne Kyst, hvis Vove Forlyster sig med Dands; Paa denne Eng, hvis Blomster Saa venligt til dig lee, Der skal dit Hjerte styrkes Og slippe al din Vee.

Her Svanen er din Hofmand, Saa lækker, myg og krum Han courer for dig ivrigt, Skjøndt Stakkelen er stum; Med siirligt-bløde Lader Han seiler paa sin Dam, Og naar din Haand ham mader, Han ryster af Fryd sin Ham.

Og Lærken hist, samt Gjøgen Er din Hofmusikant, De Smaa, de spille freidigt, Hvad selv de opfandt; Mens deres Dronning hviler - Paa Mossets Fløiel fiin,

Og Bøgen pragtfuld hvælver Sin grønne Baldachin.

Sig Rosen frisk skal speile Her i din Kinds Karmin, Og Natviolen blande - Sin sødeste Drøm i din. Her tier den fule Klaffer, Her høres saa lidt til Suk; Kun Stærens Sladder lyder, Og Duens Veemods-Kluk.

Os Dagen jævnt skal vandre Sin stille, bløde Vei; Imellem os skal ei træde Noget fremmed Ta og Nei!

Du slumrer ind ukrænket, Du vaagner op til Fred, — Og seer dig om — og finder Slet intet Men derved.

LXX.

Jeg kom til Skovens Bolig ; Der var saa yndigt hist, Og Fuglene fortrolig Smaasnakkede paa Qvist;96 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Løvfrøen, grøn og lille. Paa Tuen sprang med Lyst: Fast hørtes Duggen trille Paa alle Blomsters Bryst.

Veemodig og alene Jeg blødt i Græsset laae, Fra Hasselbuskens Grene En Drossel paa mig saae; Nysgjerrig og forvoven Den nærmere sig svang, Mens klart igjennem Skoven Dens friske Toner klang.

Hist fjernt paa Høien standsed En Hjort med stort Gevier, Mens Daadyrflokken dandsed Henad de grønne Stier. Igjennem Krattet skimted Jeg Havets glatte Speil; Der langsomt gled og glimted En Baad med hvide Seil.

En sagte Susen lufted Hen over Bøgetop, Og alle Urter dufted Og saae mod Himlen op; Og Himlen var saa herlig, Saa venlig, puur og skjær, Den smiilte sødt og kjærlig Ned til sin Børnehær.CHR. WINTHER : TIL EEN.

97

Og alle Tanker sorte En Stund mit Sind forlod; Thi Freden holdt dem borte, Som Vagt den hos mig stod; Den med sin Vinge vifted Og tog mig i sit Skjød; — D a i sin Slummer skrifted Mit Hjerte den sin Nød.

Og jeg lod Hjertet sanke Trøst i Naturens Fred; Kun een — en hellig — Tanke Blev vaagen end derved: Hvad skal jeg med det Hele? Den Fryd er ikke reen! Nei — Gud! o, lad mig dele Din Himmels Fred med Een!

LXXI.

Jeg taug nu saalænge stille — Jeg veed ei selv, hvor jeg slåp — Min Tanke mig syntes for lille Og Sprogets Skat altfor knap:

Men nu vil jeg trille og spille, Min Lire skal dreie sig rap, Ifald kun min Musa vilde Mig sige ret, hvor jeg slåp!

LXXII.

Mig ingen Tid skal have bragt En saadan Blomsterflor,9 2

CHR. WINTHER : TIL EEN. 98

En saadan fyndig Tankepragt, Som nu paa dit Ord S

Jeg føier, hvor det spirer frem, Jeg mærker, hvor det groer, I Hjertets og i Tankens Hjem Jeg følge kan dit Spor. Med Blomster vil jeg mætte dig, Med Farver og med Klang, Med Krandse jeg omflette dig Vil i hver lille Sang. Jeg henrykt vil forvilde mig Paa Phantasiens Flugt; Og salig-blind indbilde mig, Hvert Vingeslag var smukt. Og du? du vil ledsage mig, Min Eneste paa Jord ! Og Intet skal betage mig Den Tro, hvorpaa jeg troer!

LXXIII.

I Sommer, da vi havde det yndige Veir, Da sang jo for mig baade Lærker og Stær, Og Gjøgen den galed i Skoven; Da laae jeg i Græsset saa blødt og saa grønt, Mens Solen den tindred gjennem Løvet kjønt, Og luunt mig omfavnede Voven.

Hvor er du nu henne, du qviddrende Gjæk! Som sang dine Viser bag Busk og i Hæk, Eller slog høit i Luften din Trille? Du var jo min Mester, men ogsaa min Ven, Jeg hørte din Sang, og du min igjen, Og saa taug vi begge To stille.CHR. WINTHER : TIL EEN. IOI

Saa du faldt i Slummer, du Rose saa rød? Og dine Øine segned, du Lilie blød? I kunde ei holde jer vaagen? Ja, nu er her øde paa Mark og paa Toft, Graaskyen har tjeldet os Himlens Loft, Paa Stenen sidder skrigende Maagen.

Nu Nattens Storm er blevet min Nattergal fiin, Den suser, den fløiter med sørgeligt Hviin Gjennem vaade, sukkende Grene; Og Døden har meiet sin grusomme Høst, Hver Fan-e er slukket i Dal og paa Kyst, Og Bølgerne stivnes til Stene.

Dog atter vil komme en pyntelig Vaar

Med Skove, der grønnes, med Fugle, der slaaer,

Med Blomster og Druer og Ranker;

Med kyssesyge Bølger ved duftende Kyst,

Med Smiil for mit Øie, med Fred for mit Bryst,

Med Haab og med freidige Tanker.

For hvem tør jeg sanke den qvægende Høst? Med hvem skal jeg dele den fricke Sommerlyst, Og drikke af Blomsternes Skaaler? Jeg veed det jo nok — men ak! det er mit Savn. At end i det Fjerne hendes elskede Navn Liig Vaaren mig lokker og straaler!

LXXIV.

De see paa dig med Øine milde, De mæle intet bittert Ord;

De tale, tidligt eller silde, Saa sødt, imens de staae i Flor.

Og deres Tankekreds er sluttet I den, som pleier dem saa ømt; De glemme saligt i Minuttet, Hvad i Minuttet de faae drømt.

Til Tak de skjenke, hvad de eie, Saa stærkt og puurt, som de det fik, Mens de mod Solens Aasyn dreie Med Længsel deres vaade Blik.

De er saa venlige, saa bløde, Al deres Tanke reen og smuk; De leve uden Sorg og Brøde, Og slumre hen — foruden Suk.

— O, var jeg iog, som Blomsten, stille Og uden Vildhed i mit Sind ! Jeg følte da med Taalmod trille Kun Duggens Taare paa min Kind ;

Jeg kunde tale med dig rolig, Som den, med Smilet om min Mund ; Du bøied dig saa trygt, fortrolig Og læste i mit Hjertes Grund:

Jeg leved ved dit Øies Stjerne, Som Blomsten, varm af Solens Glød; Og ak ! hos dig jeg døde gjerne, Xaar du med Veemod saae min Død.

LXXV.

Svæv hid med al din Pragt og Pryd, Du milde Luft fra lune Syd, — Hid over Land og Vover; Bring du os Solen, Regn og Dug! Væk i mit Hjerte alle Suk Til Sang, som endnu sover.

Opløft kun freidigt du din Røst, O, Bølge ! trindt om grønne Kyst, Og .hæv dig dybt fra Grunden! O, vug mig i din stærke Favn, Saa Alt — undtagen hendes Navn — Maa synke glemt til Bunden.

Stig op af Jordens Moderskjød

Saa hvid som Snee, som Duun saa blød,

Du høie, rene Lilie!

Og lær mig ved dit fromme Smiil

For Længsels smertefulde Piil

At bøie fromt min Villie.

Træd frem, o Rose! Vaarens Trøst! Og ræk mig frit dit hulde Bryst, Jeg vil din Friskhed die; Indlullet ved din Kind saa sund Skal Smerten faae et lille Blund, Og Stundens Jammer tie.

Drag bort, o Himmel! bort dit Slør, Saa Stjernen jeg, naar Dagen døer,

Kan skimte fra det Høie, Og tænke mig, i mørke Nat Jeg saae bag sorte Flor og Hat Et Blink fra hendes Øie.

Kom saa, du søde Nattergal! Snart Løvet vil i Skoven sval Dit Brudekammer lukke. Ak, vore Tanker følges ad ! Formæles skal dit Elskovsqvad Med mine længselssukke !

LXXVI.

Skulde der komme den Tid,

Da dine blonde Lokker blev graae;

Da dine Øines Blaae

Blev sløret, og — skjøndt lige blid

Din Læbes Purpur svandt:

Da din svigtende Stemme kun

Som i en Drøm, i et usikkert Blund

Besværligt Vei til Ordet fandt;

Da din Haand, den kjærlige, bløde,

Med Sittren sig lagde i min,

Og din Fod med langsomme Trin

Hver Morgen bragte mig dig imøde :

D a skulde du vide, hvad nu knap du troer, •

At jeg elsked i dig de evige Ynder,

Hiin evige Skjønhed, der huldt sig forkynder

I dette Alt, som kun stammer fra Jord :

At den Elskovs dybe Mystik,

Som jeg har læst i dit Blik,

I hver Lade, i din Gang,

I Haarets Farve og i Stemmens Klang, Har en Kilde, der dybere laae, End Alt det, som her skal forgaae, End Alt det, vi maae vandre fra, — Du skal see, hvor jeg elsker dig d a !

Og d e n Tid — den kommer engang, Naar det, som nu har Klang I Høiden og Dybden, er forsvundet; Naar nedad vor Pande vi bøie, Mens Tanken alt boer i det Høie, Hvorhen den fra Mørket sig svang ; Naar Meget er i Glemsel bundet — Vore Savn, vor Sorg — og min Sang!

LXXVII.

Over By, fra Taarnets Kroner, Under Himlen kold og graa, Pindsehymnens Alvorstoner Mægtigt til mit Hjerte gaae.

Sagtelig som Duer hvide Med det grønne Olieblad Gjennem Ætheren de glide, Medens Skyen skilles ad.

Unge Haab og gamle Minder Spire frem til kjærlig Trøst; Taaren, som ustandset rinder, Vander Blomsten i mit Bryst.

Let mit Suk med Aandedrættet Flyer som af et Fangebuur,104 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Liig en Sommerfugl fra Nettet I den vilde, frie Natur.

Og jeg blues ved min Jammer I min blege Kummers Nat; Har jeg i mit Hjertekammer Ei en riig, en evig Skat?

O, en Skat, hvis fulde, rige Rente er for Evighed: Dig, min Uudsigelige! Og dit Hjertes Trofasthed.

Og jeg kunde fejg forsage? O, men Gud er mild og god; Han tilgiver mig min Klage, Og ved dig han skjenker Mod.

Under Skovens grønne Ranke Vil jeg vandre eensom ud, Og en hellig Pindsetanke Sende fromt til dig og Gud!

LXXVIII.

Jo tiere jeg seer dig — ak! Jo meer du er mig smuk! Og jeg skilles altid fra dig Med et dybere Suk.

Og med dybere Sukke Jeg møder dig igjen;105 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Der farer sødt en Gysen Over mit Hjerte hen.

I dit rørende, blonde, Dit silkebløde Haar Min vansmægtende Tanke

Saa sød en Drøm sig faaer.

i

De yndigste Noveller Jeg aner i dit Blik; Jeg ingen Bog saa deilig End før for Øie fik.

Som Engle om Madonnas Hellige Hoved staae, Saa tusind Phantasier En Glorie om dig slaae.

De sværme og de svæve Saa hemmeligt og tyst; De vække milde Flammer Og Sange i mit Bryst!

LXXIX.

Jeg mine Qvaler alle Paa Dør har jaget kjæk; Jeg saae dem tumle, falde Og ile bort i Skræk; Men min var ikke Kraften, Der vandt mig dette Slag; Det var m i n Helligaften, Det var min Helligdag.100

CHR. WINTHER : TIL EEN.

Jeg veed, de staae og vente 1 Kulde hist og Slud, Og de vil atter hente Mig, naar jeg træder ud; Men Aftnen vil jeg feire I mine Tankers Ly; Saa kan de siden leire Sig grumt om mig paany.

Og Tankerne saa glade Omsnoe mig sorn i Dands; De lade kjærligt bade Mig i dit Øies Glands ! De drømme, at din Stemme Mig kalder, huld og sød : — Ak, kunde jeg vei glemme Den Stund, da du blev fød?

Men eensom med min Tanke Og mine Tankers Tolk Jeg i en Ørk maa vanke, Liig et landflygtigt Folk; Som dette, dybt andægtigt, Vi hæve dog vort Raab Til Herrens Throne mægtigt, Fordi vi har et Haab.

Et Haab, som ei er tvundet Af Livets skjøre Traad, Men stærkt og fast begrundet I Evighedens Raad;CHR. WINTHER : TIL EEN.

IOI

Thi som en Aabenbaring Det i vor Sjæl opstod, Og til dets troe Bevaring Fik vi af Himlen Mod.

Vi haabe, Cagen kommer, Da hver en Qval er endt, Der, liig en tropisk Sommer,' Vor Blomsterflor har brændt; Vi haabe, vi skal glædes Ved en forynget Sol; Vi haabe, vi skal stedes I Fred for Naadens Stol.

Jeg takker Gud for Livet Og selv for hvad jeg led, For Alt, hvad han har givet Mig i sin Miskundhed, For hvad han lod mig bøde, For hvad han tilgav mig; — For alle Roser røde, Der blomstre huldt hos dig!

LXXX.

See, staaer ei der det unge Aar Med blegen Kind, udslaget Haar? Med Veemodssmiil, med Graad i Øiet Det dvæler, over Staven bøiet. Mod Tidens Kilde seer det ned, Der vælder ud fra Evighed, Og i hvis dunkle, dybe Strømme Ufødte Skjebner staae som Drømme.

Det stirrer tankefuldt og stivt

Paa Fremtids sære Gaadeskrift;

Det seer mod Himlen — Øiet blinker —

Nu lyder Varslet — Timen vinker —

Og kjækt det gjør sit første Fjed,

Og Vi — maae alle "følge med,

Om der saa strøes med Roser røde,

Om Foden skal paa Tidslen bløde !

Men gjennem Livets Taagenat

Jeg øiner, hvor mit Maal er sat!

Jeg har en Engel ved min Side

Med Roser røde, Lilier hvide,

Som kjøle vil min hede Kind

Og aande Klarhed i mit Sind;

Som vil advare mig for Krybet,

Som vil mig drage bort fra Dybet,

Mig styrke paa min Vandrings Flugt,

Med Blomsterduft og gylden Frugt,

Og vække mig med yndig Stemme

Til Kraft og Liv, af Sløvheds Gjemme;

Som let vil faae i Lænker lagt

De lurende Dæmoners Magt

Og føre trygt mig gjennem Vrimlen; —

Og derfor Tak, o Gud i Himlen!

LXXXI.

Jeg drømmer om dig i Nattens Stund, At jeg kysser dine Kinder, At jeg kysser dig paa din røde Mund, Mens hede mine Taarer rinder;

Der er da en Veemod i dit Blik, En Verden saa fuld af Kummer, Der jager mig, som et Dolkestik, I Hjertet og af min Slummer!

Jeg drømmer om dig i Nattens Stund, Vi staae paa den grønne Banke, Hvor Sundets Bølger ligge i Blund, — Og hver har sin egen Tanke: Fjernt over Havets violblaae Vand D i n Længsels Duer er fløine; Jeg drukner min Længsels stærke Brand I dine velsignede Øine.

Jeg drømmer om dig i Nattens Stund;

Jeg synes, vi vandre alene,

Tause og stille i Vaarens Lund

Under duftende Bøgegrene;

Det vifter saa mildt, det aander saa sødt I

Og vore Hjerter er stemte

Som Æolsharper og tone saa blødt, —

Men Smertens Sange er glemte.

Jeg drømmer om dig i Nattens Stund, Jeg synes, at ramte af Døden Vi ligge sammen i Jordens Grund Og vente paa Morgenrøden. Som nyligt vaagnede, hviske vi tyst, Forventningsfulde og glade; Vi have velsignet Fred i vort Bryst Og Intet meer, som vi hade!104

LXXXII.

See, Vintersolen bleg og mat Bag Skyen daler ned; Der kommer nu den stille Nat Og tager Maanen med;

Og kalder Stjernen hist og her Fra Himlens Dybde frem, Og siger: »Kom du kun og vær, »Som var du i dit Hjem.

»Vær du kun ei undseelig, men »Luk op dit klare Blik! »Og Maanen? frygt kun ikke den, »Du kjender jo dens Skik.

»Snart er den spæd, snart er den stor, »Saa fyldig, og s a a slank! »Men d u er i mit Himmelchor »Jo evig eens og blank.

»Ustadigt iler Maanen om »Og har ei Ro, ei Rast; »Du aldrig fra dit Stade kom, »Men staaer der tro og fast.

»Naar Maanen øser ud sit Guld »Og har saa ei en Hvid; »Din Sølverskjerv du vennehuld »Udstraaler til hver Tid.111

»Den flakker med letfærdig Hu »Og lefler med.Enhver; »Der er kun Een, jeg veed det, du ! »Som er d i g rigtig kjær.

»Hun gaaer sin Vandring med Besvær, »Med Smerten i sit Bryst; »Men du har med dit blide Skjær »Tidt smilet hende Trost.

»Hun bandt sin Tanke, faur og blød, »Til dig, naar du gled frem ; »*En saadan Tanke er saa sød, »Den hører til mit Hjem.

»O, Stjerne i mit Himmelchor ! »Saa smiil da, øm og varm, »Da lokker du fra dunkle Jord »To Andre til min Barm !«

LXXXIII.

Jeg elsker dig ! — og aldrig rolig Min Tanke sværmer om dit Fjed; Og Hjertet sprænge vil sin Bolig, Vil ud — vil ud og sværme med. Som i en Drøm, som i en Ruus Jeg følger selv mit Hjertes Vildhed, Og vaagner tidt i Nattens Stilhed Med Blikket paa dit mørke Huus.112

En Flor af Elskovstanker søde Da spirer op og myldrer frem; De klinge, bæve, dufte, gløde, — Men ak! du aldrig aner dem; Thi, naar jeg seer dig, og min Aand Sig i din Ynde dybt tør sænke, Da er min Tanke lagt i Lænke, Og Læben — hviler paa din Haand.

Saa tag da Blomsterne, jeg sender, Og lad dem være mine Bud; Min Tanke kysser dine Hænder Med Tak, du Elskede ! til Gud. Hvad ei mit Ord, hvad ingen Klang, Men kun et Blik dig tolke kunde, Skal dig de tause Blomstermunde Forkynde — duftende en Sang!

LXXXIV.

Min Tanke som en Svale let Sig over Havet svinger, Og useet, kjærlig, aldrig træt Min Hilsen hist dig bringer.

Som Svalen er en bly Natur Og lider intet Fremmed, Den bygger helst paa gamle Muur, Der værner luunt om Hjemmet.

Den gaaer heel ængstlig til sin Fart, Men skynder sig saa fage113 CHR. WINTHER : TIL EEN.

At seile paa sin Vinge snart I Fredens Skjød tilbage.

Den kan ei trives udenlands, Sin Røst den der forliiste; Den eie maa bag Bøgens Krands Sin Vugge, Seng og — Kiste.

LXXXV.

Naar Bølgen langsomt vugger Sig mod den grønne Strand; Naar Solens Ansigt dukker Ned bag det fjerne Land; Naar gjennem Lunden bæver Den lune Aftenvind, — Er det min Aand, der svæver Og kysser paa din Kind.

Hvad Kildens Vover spille, Er som min Stemmes Klang ; I Morgenlærkens Trille Du ane skal min Sang; Fra Caprifoliens Ranke, Der aander sød og varm, Ømtsmigrende min Tanke Sig trænger til din Barm.

Den Orm, som Foden træder, Besjælede jeg nys; Den Frugt, din Læbe væder, Er smeltet ved mit Kys;CHR. WINTHER : TIL EEN. 114

Den Bi, der om dig surrer, Bær Sødme fra mit Bryst; Skovduen hist, som kurrer, Har lært det af min Røst.

Thi det mig mon forlene Den Gud, som mig har kaldt, I Løndom at forene Mig med Naturens Alt. Hvorhen dit Blik du skikker, Et Vink du fra mig faaer, — Og du er aldrig sikker, Ihvor du gaaer og staaer!

LXXXVL

I Skovens Høisale Falken graae Tør bygge med trøstigt Mod; Men jeg har ikke en Qvist, hvorpaa Jeg hvile kunde min Fod.

Bag dunkle Buske, saa luunt i Løn, Der lægger sig Hjort og Hind; Men jeg har ikke den Tue grøn, Hvor jeg kunde svale min Kind.

Naar Blomsten græder, i Luftens Strøm Dens Smerte vorder saa kort: Til mig der naaer ingen Aande øm For at veire min Taare bort!115 CHR. WINTHER : TIL EEN.

LXXXVII.

O, hvergang min Tanke til dig gaaer, Gjør du evigt mit Hjerte glad! — Du lagde en Lok af dit blonde Haar Paa det friskeste Rosenblad :

7 I

Og tæt — saa tæt ved mit Hjertes Ild, Der flammer med Guddoms Magt, Snart mild og stille, snart stærk og vild, -Der blev da din Haarlok lagt.

Dog Bladet visned og blev til Smuld, Men Lokken er blank og blød; Den kunde' ret, som det fineste Guld, L'dholde den stærkeste Glød.

Jeg elsker den Lok af dit blonde Haar, Vi følges saa trofast ad; Og hvor vi saa vandre, og hvor vi staaer, Gjør du evig mit Hjerte glad.

LXXXVIII.

Der var Roser i Dale, Og Violer bag Hæk; I de løvrige Sale Var der Qviddren og Tale Af Fugl og af Bæk.

Chr. Winther: Til Een. Sr io

CHR. WINTHER : TIL EEN. IOI

Som den smidigste Slange Gik de Bølger i Bugt; Og det svæved som Sange Over Hauger og Vange Fra Blomst

og fra Frugt.

Der var Ranker, som binder Til Himlen vor Jord; Der var blussende Kinder, Der var deilige Qvinder

I Sal og ved Bord! —

Men af Alt, hvad jeg hørte, Og af Alt, hvad jeg saae, Var der Intet, mig rørte, Mig min Tanke did førte, Hvor jeg selv ei kan naae !

LXXXIX.

Jeg holder fast ved dig, saalænge Som kun een Gnist udi mit Bryst Vil holde spændte Sjælens Strænge Til Klang i Livets Sorg og Lyst.

Jeg holder fast ved dig, — et Anker For mig paa Livets øde Hav, Og uden hvilket mine Tanker Forlængst var vendt til Død og Grav.

Jeg holder fast ved dig, og lider Og lever, som min Skjebne vil;CHR. WINTHER : TIL EEN

Men dig det er til alle Tider, Som Hjertets Længsel iler til.

Jeg holdeir fast ved dig, og haaber, At Fremtids Blomst blev vandet smukt Af tusind Timers bittre Draaber For sødt engang at bære Frugt.

i

Jeg holder fast ved dig, og ikke Jeg viger fra mit Hjertes Tro, At Himlen os engang vil skikke Paa Jorden end til yndig Ro!

XC.

Du lader Ingen vide, Om du er lykkelig? Men, hvis du skulde lide, Betro det da til mig.

Jeg vil din Kummer gynge Som Barnet, der er sygt; Jeg vil den Sange synge, At den kan slumre trygt.

Saa roligt skal den hvile Og glemme Taarens Bad; Saa venligt skal den smile Og drømme, den var glad.

Thi ak! paa Livets Strande Langs Verdens vilde Strøm

Er Smerten kun det Sande, Men Glæden — er en Drøm.

XCI.

Naar Dagen er bortgangen Og Natten falder paa, Og alle de smaa Stjerner Paa Himmelbuen gaae; Da slumrer vei mit Øie, Men Tanken iler frem Og søger gjennem Drømmen Til sit elskede Hjem.

Naar Solen atter straa^r, Da taler vei min Mund; Det synes, som jeg er der, Men ak! det synes kun; Thi mens min Tunge taler, Mit Hjerte iler frem Og søger gjennem Sværmen Til sit elskede Hjem.

Til varme Syd er fløiet De muntre Fugles Chor; De trætte Blade søge Til den moderlige Jord; Og Træets Frugter finde Saa luunt et Vintergjem, — Min Tanke og mit Hjerte -Skal de aldrig finde hjem ?CHR. WINTHER: TIL EEN. I 17

Urolig er min Slummer, Ustadig er min Gang; Og fjernt fra Harpens Strænge Flygter modløs min Sang; Min Tanke og mit Hjerte — Ak, vil du huse dem ? I Himlen og paa Jorden De har ei andet Hjem !

XCII.

Liig efterladte klare Foraarstanker

I hendes Vindue dufter sødt en Klynge Af Blomster, og om Karmen slynge Sig op og ned de lette, grønne

Ranker;

Der er saa tyst ! men for det Indre sanker Sig Vaarens Genier; de flagre, synge, De Vintrens dybe Alvor mildt forynge, Saa Haabet grønnes, Hjertet saligt banker.

Men hvert et Blad, der yndigt sig udfolder, Har Søstre jo, saa levende, saa hulde, I hendes Barm, og der de Vaarfest holder.

Selv Nattens Storm og Vintrens barske Kulde, Som Blomsters Fald og Død saa grusomt volder, Blev mild og svag, hvis den sig nærme skulde.

XCIIL

De gamle Sagn fortælle Os tidt, at hvor man saae120

CHR. WINTHER : TIL EEN.

Paa eensomt Sted fremvælde En natlig Flamme blaa, Der laae en Skat begravet, Og Himlen havde blid Med Lykke Den begavet, Men var han end beslægtet Hvis Skjebne drog ham did : Med Aanden, Skattens Vagt, Han kun ved Naade mægted At faae den i sin Magt! —

Dit Øies Blaae er Flammen, Dit Hjerte er min Skat, — Og Alt jo træffer sammen, Som Sagnet det har sat.

XCIV.

Paa Sorgens skumle Kyst min Tanke strander, Udtørret staaer om Dagen Livets Kilde, Om Natten martres jeg af Drømme vilde, Og Taaren Kindens gustne Lilie vander;

Som en forvildet Fugl, min Aand sig blander I Verdens Larm, omsonst den troer at stille Sin Uros Vingeslag, men ak! forsilde — Den synker snart, og Værket stille stander.

O, Du, hvem Himlen mig til Smertens Svale, Til Livets Fred engang har naadigt givet, — Skal reent jeg savne dig, dit Blik, din Tale?CHR. WINTHER: TIL EEN. I 17

Som Solens Blink kan atter reise Sivet,

Som Duggen qvæger Blomsterne i Dale, — Et Ord, et Blik af dig gjengav mig Livet.

xcv.

Velsignet Skibet være, Velsignet Havets Vand, Som venligt vilde bære Dig atter til vor Strand.

Velsignet hver en Luftning, Der svæved om din Kind; Velsignet hver en Duftning, Som qvægede dit Sind !

Velsignet i det Fjerne I Himlens Herlighed Den klare, fromme Stjerne, Som dig tilsmiilte Fred!

O, turde jeg nu tilhviske Dig alle Blomster-Ord, Som altid lige friske Her i mit Hjerte boer!

Ak, mangen Nat er svundet, Og mangen bitter Dag, Mens jeg, i Smerte bundet, Har tait mit Hjertes Slag.

Mens fjernt i Sorgens Øde, Mit Blik ei Hvile fandt,CHR. WINTHER : TIL EEN. 116

Saa mine Tanker døde Og Haabets Fakkel svandt.

Jeg kunde mig ei værge Mod Smerter og mod Savn; De lod sig ei besværge Selv ved dit kjære Navn.

Jeg mægted ei at frie mig For Sorgens Trylleri, — Og Timen foer forbi mig Med intet Indhold i.

Men nu — du bringer Freden? Ei sandt? du har ei glemt, At du for Evigheden Har mig dit Hjerte gjemt?

XCVI.

Mig Himlen var saa vild og graa, Der var ei Stjernelys derpaa;

Men Stormen gik, og Bølgen slog; Mit Skib hen over Havet jog.

Ledsaget kun af Sorg og Savn, Jeg saae ei Haab, jeg fandt ei Havn.

Jeg saae ei Land med Skoves Ly, Ei Kyst, hvorhen jeg turde tye.CHR. WINTHER: TIL EEN. I 17

Høit Vinden peeb — som Haan det klang, — Det var en bitter Dødesang.

Jeg var saa mat, og i min Sjæl Bevæged sig en Drøm saa fæl.

Den lokked mig — jeg slåp mit Roer, — Nær var jeg styrtet overbord! —

Da lød din Røst, — den var saa øm, Den vækked mig af Dødens Drøm.

Den kaldte mig — jeg tog ei feil! Sig Havet jævned til et Speil.

Skydækket i det Fjerne sank, Og Himlen vinked, klar og blank.

Du kjendte Stjernen, som var sat Til Leder os i Livets Nat.

Du sad hos mig paa Skibets Stavn, Du vidste Vei til Kyst og Havn.

Du peged paa en stille Bo, Og hvisked: »Der vi finde Ro!«

Og Haand i Haand, og Kind ved Kind Vi vandred sagtelig derind.

Imod os kom den lune Luft, Heel fyldt af Elskovsrosens Duft.J I 8 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Og Fredens stille Engel gik Imøde os med milde Blik.

Hver Lænke brast, som Sjælen bandt; Hvert Smertens Mindeblad forsvandt.

Hver Glæde vaagned, der var glemt, Og Livets Harpe fandt vi stemt.

Og den skal klinge, mens vi glad Den lange Vandring følges ad.

Og den skal klinge, naar vi To Indtræde i den sidste Bo.

XCVII

Ifald i Hjertet, dybt derinde Med Sjælens Blik du kunde see, Da vilde du mit Valgsprog finde : Constance et fldélité.

Thi skal med Kraft jeg Vaaben bære I Kamp med Livet og dets Vee, Da maa min Kjækheds Feltraab være Consta?ice et fidélité.

Frygt ei, at Verden skal mig lokke Med Rosers Ild, med Liliers Snee ; Xei, Intet i mit Bryst kan rokke Constance et fidélité.CHR. WINTHER : TIL EEN

I 2 1

O, skal vi bygge os et Eden Paa Jorden her, da maae der Tre Os styrke, nemlig: Kjærligheden, Constance et fidélité.

XCVIII.

£ im *! mtå* 1 Kl 41 -iJlfQu i ^Ejfc* i \ >

Jeg længes efter dig, min Ven! Og kommer du ei snart igjen, Saa maa jeg plat forsage; Mit Liv har mistet al sin Duft, Det trykker som en Tordenluft, Og Sangen bliver Klage.

Vort Huus er mig saa luunt og godt Som Tommelidens Tommeltot, Naar du kuns er derinde; Men er du borte, uden Ro Min Tanke flagrer fra sin Bo For alle fire Vinde.

Jeg længes, ak! saa inderlig, Dig, faur og fiin og elskelig, Tæt til mit Bryst at trykke; Du dufterige Blomsterskud, Mit sikkre Leidebrev hos Gud, Mit Livs, min Tankes Smykke!

XCIX.

Naar dine bedste Tanker følge Med Kirke-Hvmnens Himmel-Gang;J I 8

Xaar i den stærke Tone-Bølge Du blander fromt dit Hjertes Sang; Xaar du paa Bønnens Vinger hæver Til Fred og Frihed høit dit Sind,

Og over Jordens Mulm du svæver Og skuer glad i Lyset ind; — O, kast da og dit Blik tilbage, Og væk mit Minde i dit Bryst, Og lad mit Billed med dig drage Til Kilden, hvor du øser Trøst! Der, hvor dit Hjerte selv du tvætter, Saa Tanken bliver stærk og reen, Jeg veed, du ikke mig forgjetter, Men vor Fortrøstning vorder een !

C.

Du lykkelige, spæde Dreng! Tilgiv, ifald jeg dig misunder. Idag hun træder til din Seng, Hvor ubevidst endnu du blunder.

Hun bøier sig saa kjærligt ned, Og lader dine Øine drikke Velsignelse og himmelsk Fred Af d e usigelige Blikke.

Hun smiler, og hun løfter blødt Dig paa de svanehvide Arme, Hvor du saa inderligt, saa sødt Tør ane hendes Hjertes Varme.

Hun bærer ømt dig i sin Favn Til Hallen hist, til Frelsens Kilde, Og nævner første Gang ved Navn Dig med sin Røst, den rene, milde.

Mig har hun og velsignet kjært Og aabnet mig sit Øies Himmel, En Tro saa fast har hun mig lært Udaf sit Hjertes Tankevrimmel.

Hun og har hævet mig i Favn Fra Mørket op til Morgenrøden; Hun og har opkaldt mig ved Navn, Der revet har min Sjæl fra Døden.

CI.

Natten var mild og kjær, Stille og dunkel, Skjult var bag Skyen hver Stjernes Karfunkel. Vi var saa ene! Lindenes Grene

Sagteligt svæved vort Vindve forbi — Alt var en sød Melodie.

Vi var saa ene med Os og vort Hjerte ; Urørt forbi os gled Mindet om Smerte, Mindet om Storme; Nagende Orme

Glemselindhylled' i Dvale jo laae — Der var kun Eet, som vi saae.

Smeltet til Eet var jo Livsfyldens Kerter, Eet vare begge to Bævende Hjerter ; Fletted' som Ranker Eet vore Tanker;

Eet var vor Himmel, vor Tro og vort Haab, Eet, som vor Kjærligheds Daab.

Drømmende vugged vi Som over Havet, Vækkende Sukket, i Længsel begravet; Hilste vor Stjerne, Som fra den fjerne

Evighed havde formælet vort Navn, — Salige, Favn udi Favn!

CII.

Du er som Brød, det grove —fine, Hvoraf man aldrig bliver kjed; Du er som rene, gamle Vine, Hvorved man aldrig vorder leed.

O, din Gestalt! saa ædel, kraftig, Saa egen og saa yndefuld! Din Aand, en Drue stærk og saftig, Begeistrende og riig som Guld !

Jeg elsker dig, til Døden meier Engang med skarpen Lee mit Siv, Du Eneste, mit Hjerte eier, Min Styrke, Næring og mit Liv!

Jeg hader hver, som biot i Tanken Paa Veien til dit Hjerte gik; Som med den mindste Hjertebanken Sig soled i et flygtigt Blik.

Jeg. hader hver, som biot har vovet At troe, dit Smiil var ham bestemt! Med Fryd jeg saae hvert saadant Hoved I Dybets evige Mørke gjemt.

cm.

Du er deilig! O, det nytter dig ikke, Du tilkaster mig straffende Blikke — Du er deilig, som Ingen paa Jord ! Som de unge Engle i Himlen, Som Vaaren i Blomstervrimlen, — Og paa din Deilighed jeg troer.

Var jeg kunstfærdig, var jeg Maler, Du skulde see dig, naar du taler, Du skulde see dig, naar du leer; Din Alvor kjæk jeg vilde tegne, Min Pensel skulde stolt opregne Alt, hvad mit Øie henrykt seer.

Jeg seer hver snærpet Dame og Herre Forbauset Øinene at opspærre Og Munden, saa høit som de kan; Ja, de er færdige at tabe Veiret! Mit Billed er godt, jeg har seiret! Jeg har malet frit, — som en Mand.J I 8

Naar jeg hedt til mit Bryst dig trykker, Og med Roser din Kind jeg smykker, Troer du da ikke, jeg seer klart? Mit indre Syn mig ei svigter, Hvert Suk, hvert Kys er en Digter, Hvem din Skjønhed er aabenbart.

Vi er Støv! Det er vist, vi skal svinde! Men veed du ei, du min Veninde! Udødelig er den skjønne Form. Den bestaaer, skjøndt Stoffet henfalder, I en evig, ungtblomstrende Alder Som en høi, guddommelig Norm.

Dine Skuldres sødt smægtende Hvidhed, Dine Lokkers blonde, rørende Blidhed, Ak, det er ei det, som bestaaer; Men Mindet, som evigt kan nyde Alt, hvad d e Hieroglypher betyde, — Mindet — det tæller ei Aar.

Tanken er stærk; men Livsminuttet Ville vi bruge, før det har sluttet Sig til den lange Række, der svandt; Timen, som vore Længsler fødte, Mens Taarerne randt og Hjerterne blødte, Timen, som vore Sjæle forbandt.

Timen, som mine Arme lukked Om dig, og min Luetørst slukked Og tændte den kraftigt igjen; Timen, som kaldte vort Liv tillive, Skal til en Evighed blive, Og vi vorde evige ved den.131 CHR. WINTHER : TIL EEN.

I dig en Rigdom mig drømmer, En Yndigheds Fylde udstrømmer, En Skjønheds utømmede Væld; O, vend dog dit Hoved, jeg beer dig! Ak, fra hvad Side jeg seer dig, Vidunderligt tryller du rnin Sjæl.

Du er deilig! O, det nytter dig ikke, Du tilkaster mig de straffende Blikke — Du er deilig, som Ingen paa Jord ! Som de unge Engle i Himlen, Som Vaaren i Blomstervrimlen, — Og. paa din Deilighed jeg troer.

CIV.

Hvor Skoven meest var øde I Skyggen dunkelgrøn, Der sad jeg med min Elskte — Med min Elskte i Løn.

Der stod ei blaae Violer Og ingen Rose rød, Der pranged ingen Lilie Alt udi Skovens Skjød.

Dog saae mit Øie Lilien, Og Rosen rød det saae, Dog qvæged sig mit Hjerte Sødt ved Violens Blaae.

Der sang vei ingen Smaafugl, Men Alt var tyst og dødt;

Chr. Winther: Til Een.132 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Dog klang det for mit Øre Saa usigelig sødt.

— Og blev Alverden øde Og misted Liv og Lyst, Hun ved min Side skabte Alverden i mit Bryst.

CV.

Mens sorgfuldt jeg mig her har sat I Ly af Lindens Kroner, Kling, Cithar I i den tause Nat De allersødeste Toner.

O, Cithar ! væk din milde Klang, Mens Nattens Stjerne smiler, Og send en sagte Vuggesang Did, hvor en Moder hviler.

Og det uroligt ømme Sind I søden Søvn du vugge; Aand Taaren bort fra hendes Kind Og stands de bittre Sukke.

Er hun end taus, er Øiet lukt, Jeg veed dog, Hjertet vaager ; Jeg veed, hvorhen dets milde Flugt Gaaer gjennem Livets Taager.

Det vandrer over Mark og Eng, Hen over Havets Vover,

Did, hvor den lille, kjære Dreng I Nattens Favntag sover.

Og som hans Engel kjærligt hun I Slummer ham maa dysse, Mens paa hans Øine, Kind og Mund Hun trykker søde Kysse.

Hun sidder ved has Leiested Og pleier tro, med Smerte Den Sæd, som selv hun lagde ned I Drengens spæde Hjerte.

Hun vogter hver en Plante ømt, Hvis Frø hun ham har givet, Saa hvad han mener, kun var drømt, Skal bære Frugt i Livet.

Saa trykker hun ham til sit Bryst Med Veemod og med Glæde, Og skjenker ham saa sød en Trøst, Ifald han vilde græde ! —

Et Baand, et helligt, er der lagt Imellem ham og hende ; Ei Verdens Bud, ei Himlens Magt Kan skille disse Tvende.

Paa hiint usynligt stærke Baand, Som Engle trygt bevare, Gaae Tankerne fra Aand til Aand Liig Demantperler klaie.

Men dybt vil Dræges i hans Barm Hvert Ord, og hendes Stemme Har tændt hans Sjæl en Fakkel varm, Soin aldrig han vil glemme.

Og Gud bevare vil den Skrift, Den hellige Kertes Lue, Og naadigt svække hver en Gift, Som vilde hans Hjerte true! —

Nu har jeg sjunget! — sorrigmat Mit Strængespil jeg slænger; Ustandset i den tause Nat Min Taares Væld fremtrænger.

CVI.

Jeg hader dem, de lange Dage, Med deres tusind Speiderblik; See, Solens Heste træge drage, Som det til Liigparade gik; See, Alting vaager, Alt sig rører I en forvirret Assemblee, Mens alle spændte Øren hører Og alle skarpe Øine see.

Jeg elsker dem, de lange Nætter I deres sorte Himmeltelt, Hvor Mulmet sig paa Thronen sætter Med Stjerner i sit Vaabenfelt; Som hvert forundret Øre lukke, Hvert Øie hylle tæt i Slør, Som rede Trygheds bløde Vugge Og laase Sikkerhedens Dør.

O, Sangens Gud, du, Solens Herre ! Driv rask med Svøben paa dit Spand, Og skynd dig med din gyldne Kærre Langt bort fra dette lille Land ! Din Søn skal ei din Naade glemme, Men prise yndeligt dit Navn, Og nævne dig med henrykt Stemme, Tryg i en sød og sikker Havn.

CVIL

Læg Vedbendranken om min Hat Med dine kjære, kjære Hænder ! Den kjøler, liig en Sommernat, Naar bankende min Tinding brænder.

Af Laurbær har jeg ingen tjent; De er og her tillands saa rare. Tidt var det maadeligt bevendt Med dem, som stoltelig dem bare.

Et Egeløv er sagtens smukt; Men nuomtide sees Hveranden, Som sine smaa Bedrifters Frugt, At faae en Agernkrands om Panden.

Vi Alle Tornekronen faae I Livet med fra Morgenrøden; Dog Roserne, som er derpaa, Gjør, at den bæres let til Døden.

Men Vedbend er mit Hjerte kjær, Dens mørke, stille Blad ei pranger;

Den hyggelig og trofast er, — Den passer netop for din Sanger !

Den svale Vedbend paa min Hat, Omlagt af dine kjære Hænder, Skal kjøle, liig en Sommernat, Naar bankende min Tinding brænder.

CVIII.

Min Sang er mat. Jeg føier, Tiden tvinger Min Tankes lette Flugt, og langsomt trænge Sig Tonerne fra Cithrens sløve Strænge, Paa Musens Skuldre voxe Svanevinger.

Paa Vei til Stjernen jeg mig aldrig svinger,

Jeg er et Jordens Barn — og var det længe —

Og Jorden længe gav paa Mark og Enge

Mig hver en Blomst, hvert Blad, som jeg dig bringer.

Lad Stjernen sidde da ! — Jeg plukker Rosen, Jeg bukker ydmygt mig mod hviden Lilie Og Glemmigei, som tindrer frisk ved Mosen.

Jeg veed, du følger mig paa denne Vandring, Thi Trofasthed er Sjælen i din Villie, Den har ei Deel i Tidens raae Forandring.

CIX.

Man skal i Tide traçkke sig tilbage;

Thi det er ikke godt, naar Folk tør sige : »Mon ikke snart af Dyret han vil stige? Det slaaer ham af nok een af disse Dage !«

Derfor tilfods jeg videre vil drage

Og mig saa lempeligt fra Veien snige; Jeg selv har intet Dygtigt meer at sige, Og Folk vil ikke høre, men kun vrage.

Jeg krænger rask af mig de slidte Pjalter, Paa Vingehestens Hals jeg slipper Tømmen, Saa Ingen meer kan see, jeg var »bestalter«.

Til vaagent Liv jeg reiser mig af Drømmen,

Der gjøgled, mens jeg laae ved Gudens Alter, — Snart naaer jeg paa min Vandring Lethe-Strømmen.

CX.

Men saa — jeg .nægter ei — var det ret yndigt, At høre Dannerfolk paa Mark og Enge . Udbryde ængsteligt: »Han-tier længe! Mon han ei synger meer? det var dog syndigt!«

Jomæn ! Jeg hører Tiden tale myndigt:

»Du har nu klinket meer end nok paa Strænge ! »Nu maa du holde op ! De Sjæle trænge »Til noget Andet, Nyt og mere Fyndigt.

»Forfængelige Gjæk ! hvor tør du haabe »Af Mindets Capital at trække Renter? »Den Regning uden Vert er gjort, du Taabe !

»Veed du, hvor kort en Navneklang kan vare ? »Her findes Kammerherrer, ja Studenter, »Som Helge kjender ei, og ei Gulnare.«J I 8

cxi.

Da ubevidst jeg sang og sad alene

Med mine søde Drømme, vilde Tanker, Som Druen hænger mellem bløde Ranker, Og Fuglen gynger paa de svaie Grene ;

Da rørtes mange Hjerters haarde Stene,

Jeg var dem som en Kro, hvor Viin der vanker, En Liremand, der Smaabørn om sig sanker, De jubled, sang og sprang som unge Rene.

Men da jeg siden selv fik Tro paa Tingen, Da jeg fik Snuen af, hvad der beruste Den ædle Flok til Syngen og til Springen;

Da hjalp det ei, hvad deiligt jeg opsnuste,

Da hjalp det ei, hvor høit end Strængen bruste, Xu synge faa kun med, nu dandser Ingen.

cxii.

Jeg vil ei trøste mig som Andre flere, Der sige : »Vi er Lykkens Kjæledægger ! »Det gaaer saa haardt ei til, som Præsten præker, »Vort Navn vil nok i evig Glands brillere!«

Den Trøst, j e g har, — som Tid kun kan formere — Er Hun, som let min Sang i Barmen vækker. Hun er taknemlig, venlig Haand mig rækker, Paa hendes Bifalds-Smiil jeg tør fidere.

D i g vender jeg mig til, naar grant jeg føler, At Modet trækker ind de trætte Vinger, Og Verdens Aandepust for barsk mig kjøler.

Til d i g jeg tyer, naar Alderen mig tvinger, Og Tanken altfor træg i Hjertet nøler, — Thi du er ung ! — og Ungdom du mig bringer !

B' ~ jl- I* i ' R 1 - 11 GT'4Ilt i * m * 1 ^ f ^ p \ m yl H|M

CXIII.

(En Stemme fraoven.)

»Jeg reiste mig saa let fra Smertebaaren, Jeg kastede mit Klædemon, det tunge; Men nu er mine Øine atter unge, Min Kind, min Læbe blomstre, som i Vaaren.

Jeg saae mig henrykt om ; jeg tørred Taaren, Jeg hørte dem et sødt »Velkommen !« sjunge. Nu kan jeg sige dig med ydmyg Tunge, Til hvilken Fryd og Fred jeg er udkaaren.

O, søde I—! hold op at græde!

Hvad veier al min Qval nu, den er svunden, Mod denne min unævnelige Glæde !

Min moderlige Søster! du skal vende

Dit Sind fra Sorgen, og med Smiil paa Munden Din Tak til Gud for den Frigjorte sende.«

CXIV.

Hen over Sneen sprang og løb Det lille Dvr i bløde Skind ;

Den Samojed i lodne Svøb Paa Ski bagefter som en Vind.

Han i sin Slynge fanget fik Det lille Dyr i bløde Skind; Og rask hans Fart til Hytten gik Hen over Sneen som en Vind.

Og da han havde bælget af Det lille Dyr dets bløde Skind, Han sine Hunde Kroppen gav, Men sendte Czaren Pelsen ind.

Og Czaren flux sin Skude lod Vei laste med de bløde Skind; Befaled saa sin Skipper god At sætte ud for Veir og Vind.

Den Skipper styred da sin Stavn Paa Bølgen ud for Veir og Vind; Saa løb han ind for Kjøbenhavn Alt med de tusind bløde Skind.

Paa hviden Havsand just jeg stod, Da han i Havnen lagde ind : Og hør mig nu, du Skipper god ! Hvad har du vei i Lasten din?

»For mig har Ilder, Ræv og Maar »Og Bisam, Zobel, Hermelin, »Samt Egern med de staalgraae Haar, »Afført sig deres bløde Skind.141 CHR. WINTHER : TIL EEN.

»Kom ! Alt, hvad her jeg har tilfals, »Jeg viser dig, — træd kun herind ! »See, om din Elsktes Svanehals »Du svøbe eet af disse Skind.«

Da gjorde jeg min Arm saa lang Og greb til dette bløde Skind, Det samme just, der løb og sprang Hen over Sneen som en Vind.

Det er saa siirligt og saa blødt, Og mod den lumske Østenvind Det skjærmer godt og luner sødt Omkring din Skulder, Hals og Kind

cxv.

O, Stilhed ! tankerige Ord ! Saa vækkende, som Sangens Muse; En Magt, liig Druens, i dig boer, Til sødt mit Hjerte at beruse. Hver Blomst, min Sjæl fremlokket har, Mens næppe selv jeg ret forstod mig, Du i din Favn til Daaben bar, Før den blev Andres og forlod mig.

Du salte Hav! med Skjel og Ret Dit Høimod bør mit Hjerte prise, Som du saa tidt har reist, naar det I Oval var nær ved at forlise. Og altid undres jeg, at saa Vidunderlig en Kraft du eier; Hvor vild end Kampen var at slaae, Du kjæmped med, og vi vandt Seier.CHR. WINTHER : TIL EEN. 136

I Mægtige har dobbelt Krav Paa Tak, som Jer min Sang vil sende; Vær takket, Stilhed ! du, o Hav! For Lægedom I bragte hende! I skjenked hende Kraft og Lyst, Saa Blod og Aand harmonisk stemme ; Og kjærligt qvæged I det Bryst, Hvor al mit Hjertes Liv har hjemme !

CXVI.

Det er nu engang i sin Orden, At jeg maa holde mig til Jorden. Jeg ræddes altid for det Dybe, Og skjøndt jeg ynder ei at krybe, Saa svimler jeg dog i det Høie; Og derfor maa jeg Jorden pløie, At sige : pløie den æsthetisk Og høste, hvad jeg kan, poetisk. Det himmelhøie Grandiose, Det allerhelvedes Famose Mig bliver altsaa ganske fremmed, Og der jeg aldrig føier Hjemmet. —

Men — naar jeg tænker paa, min Kone!-Din huldt fortryllende Natur, Da sværmer ud, som fra et Buur, Fra Hjertets Kammer hver en Tone, Hver Tankeblomst, hvert Blad og Billed, Og ordner sig omkring dig peent Og troer sig mere høit og reent, Om din Gestalt gruppeert og stillet.CHR. WINTHER: TIL EEN. I 17

Saaledes har de mange Gange

Sig vovet frem og klædt sig paa

Og præsenteret sig, og saa

Gebærdet sig som Digt og Sange.

De har forsøgt en dristig Flugt,

Et Himmelvingeslag, en S væven

Imod det Høie, og en Bæven

For Skjebnens mørke Blik, saa smukt

Som det var givet dem at bæve

Og sig mod Himlens Blaae at hæve! —

Men, see ! det var dog Skyggen kun,

En svag Reflex af Hjertets Grund,

En Duft kun fra en Honningkube,

Et Støv kun fra en gylden Grube,

Men ikke det, som jeg har villet;

Og Alt, hvad jeg mig voved til,

Blev som et natligt Alfespil,

Hvor mig Titania fik drillet.

Jeg greb og — greb; men ei tilfreds

Jeg blev ved nogen Fangst dog stillet,

Jeg skammed mig, og halv forvildet

Jeg stod som i en Tryllekreds !

Og aldrig blev mig mere klar

Den Sætning, som jeg aabenbar

Har gjort til min: »Det Virkelige,

Hvori sin egen Rod man har,

Ei tvinges ind i Sangens Rige.«

Og aldrig har jeg følt det bedre,

End naar jeg sad hos dig, min Viv !

At det umuligt er et Liv

At give Glands ved Svanens Fjedre, —

Et Liv, der selv er Poesie

Med Kjærlighed, med Sorg og Lvkke,

Et venligt Genre-Maleri

Med Lys og hver nødvendig Skygge !

I slig en kunstlet Form at sige

Det ganske Ubeskrivelige,

Hvori mit Væsen, evig bundet,

Gaaer op, — det har jeg aldrig kunnet!

— Men — e 1 s k e d i g, og elske Alt, Hvad i dig lever huldt og røres, Hvorved til Liv du har mig kaldt, Hvorved mit Liv til Liv først gjøres ; Velsigne dig, hvem Naadens Gud Mig sendte, som sit eget Bud; Velsigne dig for Ord og Smiil,

Der sløved Smertens hede Piil;

Velsigne dig for Taaren selv,

Som, hjertelettende og mild,

Afleded Sorgens vilde Elv:

Det kan jeg, — men jeg kan det kun

Med stille Ord, naar Mund ved Mund

Mit Hoved til din Kind jeg lægger ! —

— O, lev ! fat Mod, m i n hulde Trøst I Lad Sorgen slumre i dit Bryst!

Og Herrens milde Engleskare Vor Fremtids Vandring vil bevare.

CXVII.

Her paa Deilighedens bløde Græs skal dine Fødder gaae, Og i Krattets Læ, du Søde! Dine Tanker Hvile faae.

Du skal Skovens Duft indaande Som en Æther, stærk og sund.

Og bortdrømme Livets Vaande, Og dets Lysglimt mindes kun.

Hist paa denne grønne Banke Og ved Søens slebne Glar Skal dig blomstre mangen Tanke, Som sin Sæd i Hjertet har.

w P v j 9 M ra p| « [K r I\ i ' ra t a (* » %

Med dit Øie skal du følge Skyen, Fuglen, naar paa Flugt Over Dal og Bjerg og Bølge De hensvæve, kjækt og smukt.

Speil dig i den frie Himmel, Duk dit blonde Hoved ned Mellem Markens Urtevrimmel, Fyld dit Hjerte der med Fred.

Lad hvert Blomsters milde Blikke Lifligt dig til Sjælen gaae; Deres Smiil, det lyver ikke, Det kan du just stole paa.

Som en Daa spring ned ad Skrænten, Læg dig blødt paa denne Høi, Følg ad Himlens Blaa med Glenten, Som nu over Skoven fiøi! —

Og det hele, skjønne Billed, Fuldt af Glands og Farvepragt, Skal i Hjertet staae opstillet Med sin hulde Tryllemagt.

Det skal qvæge, det skal styrke, Sende Straaler i dit Sind, Xaar i Vintrens Slud og Mørke Atter vi er dragne ind. —

Elskede ! hvem mine Tanker Er en evig trofast Bo, Xaar dit Hjerte roligt banker, Banker ogsaa m i t i Ro ! —

CXVIII.

Jeg havde med min egen Pen

Et Billed alt forsøgt,

r lette Omrids kastet hen

Med al den Kunst og Kløgt,

Jeg har i Eie, — men da kom

Paa Himlen Sky ved Sky,

Saa jeg det maatte gjøre om

Og tage fat paany.

Du veed jo nok, naar Skyen tæt

Bedækker Himlens Blaae,

Da vil med Pensel og Palet

Det ikke rigtigt gaae ! —

M i n Himmel: du ! naar Sorg og Vee

Omskygge grumt dit Sind,

Da kan jeg ingen Farver see,

Thi Taaren gjør mig blind ! —

Saa laante jeg et fremmed Blad, Som ei du vil forsmaae ! Men, naar jeg seer dig rigtig glad, Skal du mit eget faae.CHR. WINTHER: TIL EEN. I 17

Dit eget var det rette Ord,

Som her jeg burde sagt;

Hver Blomst, der fra mit Indre groer,

Har du jo selv frembragt.

Naar tidt min Sjæl var Nat og Død,

Du vinked ved et Bliv!

Og lokked frem af Intets Skjød

En Dag, et Biomsterliv.

O, bliv ei træt! men med dit Ord

Beving mig til min Flugt,

Og lad dit Blik min Blomsterflor

Bestraale varmt og smukt.

See, Verden er vei kold og haard, Uskaansom er dens Haand; Som Hagel grusomt den nedslaaer Os Livets Lilievaand; Dog, hvis min Tanke har en Høst, Som du vil vogte paa, Har jo mit Hjerte dog een Trøst, Som aldrig kan forgaae!

CXIX.

Naar Fødselsstjernen tindrer ned, Og Hjerte-Festen er bered, At bære frem man venligt stræber De bedste Ønsker, som man veed, Fra Hjertets Grund, med milde Læber! I mine hundred Sange, vist Man kunde næsten troe, tilsidst Jeg havde tømt den hele Fylde. Med Liliens Green, med Rosens Qvist,

Kort Alt, hvad Tanken kunde trylle, Jeg lod mit Ønske sig indhylle. Men — aldrig tømmes i min Sjæl Den Flor, der blomstrer, dig indviet; Og aldrig standse kan det Væld, Der, forhen bundet som en Træl, Ved dig fra Mørket blev udfriet! Og skjenker jeg dig da mit Liv — (Det kaldes kun et Pust i Siv, En Harmonie af Fryd og Klage) — Saa giver jeg dig kun tilbage En Deel af det, du ved hiint »Bliv« Fra Dyb og Mørke monne drage! Hvor haardt den ydre Verden end Som med en Alders Vægt kan tynge, D u veirer dog dens Byrde hen, D i n Kjærlighed kan Alt forynge. Er Livets Storm end grum og vild, For mig den tjener dog kun til End fastere hiint Baand at slynge, Der gjør min Vandring tryg og mild; Den livner kraftigt Hjertets Ild, Den Ild, som aldrig slukkes ud. Den blev mig sendt ved dig fra Gud, Den blev mit indre Liv, min Styrke! Han bød: bliv Lys! — og intet Mørke Paa dette Lys kan gjøre Brud. Det følger mig, hvor jeg maa vanke, Selv hist, hvor Livets Lys gaaer ud. —

Til Pulsen holder op at banke, Jeg hviler trygt i denne Tanke !

cxx.

Modtag en Kreds af smaa Veninder! De har vei ei saa friske Kinder, Som naar i Haugen frie de staaer; Men deres Smiil dog altid minder Dig lidt om Sommer og om Vaar.

De veed jo, hvor de er dig kjære, At du vil holde dem i Ære, Saalænge som det kan gaae an; Og deres Tak de dig frembære Ved Duft og Smiil, saagodt de kan.

De veed, at i Orangens Lande, Paa Laurbærklædte, fjerne Strande Du drukned fast i Blomst og Blad; At paa St. Gotthards Skaldepande Kjærminderne du hilste glad.

Blandt dine egne kjære grønne Smaabørn, der snoe sig ranke, skjønne, Du som en kjærlig Moder gaaer: Og med et Veemodssmiil de lønne Dig for den Pleie, som de faaer.

Og naar du, hvid som Sneen, hviled Paa Skrænten hist, -og Solen smiled Til dig i Skyggens grønne Favn, Og dine ømme Tanker iled Til Ham, som er dit Hjertes Savn;J I 8

Da dvæled dog dit Øie gjerne Ved mangen fattig Blomsterstjerne, Der tindred ved den bratte Sti; Med kjærlig Hu du kunde værne Om Skjønheds-Rigdommen deri!

Lad disse Vinterbørn, du Kjære! Dig da en lille Hauge være, Saalænge som det kan gaae an; De deres Tak dig vil frembære • Med Duft og Smiil, saa godt de kan!

Dem gaaer det da, som mine Sange : Da de var frodige og lange, De tryllede jo sødt din Hu; Nu er de vinterblye og bange, — Og dog du elsker dem endnu ?

Lad Vintrens Rædsler da kun tvinge : Saalænge Cithrens Bryst vil klinge, Og jeg en Blomst tør kalde min, Skal, til min sidste Stræng maa springe, Hver Blomst og Tone være din!

CXXI.

I din Haand, i den høire, Der staaer et hemmeligt Brev: Det er dit elskede Hjerte, Der saa yndigt det skrev. Hvergang min Haand du trykker, Mit Hjerte læser klart, Hvad kun for dig og mig Er rigtig aabenbart.151 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Der lever i dine Øine

Et Digt saa tankefuldt;

Det altid mig bevæger

Saa inderligt og huldt;

Det er saa rigt, mangfoldigt, —

Hvad jeg har lært deraf,

Det selv du aner ikke,

mFV * S KT r iJWi L * WBjlW^j i ^toFj^ K, _

Skjøndt saa gjerne du det gav.

Din Gang er som en kraftig, Strengt luttret Harmonie, Der bærer frem for Sjælen •En livsalig Melodie; Som Æolsharpens Toner, Der komme og der flye, Den aldrig sig gjentager, Evig lige ung og ny.

O, følg mig med din Tanke, O, følg mig med din Fod, Og straal mig fra dit Øie Sød Fortrøstning og Mod; Ræk mig din Haand, den høire, At jeg kan læse fro, Hvad taus dit Hjerte tænker, Hvad mit tør haabe og troe.

CXXII.

Du vil vist ei foragte, Min Hustru faur og fiin! Det Bedste, som jeg bragte Fra den gamle Ruin, —152 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Det Smukkeste, jeg hented Hid fra den store Stad, Hvor mange Sekler prented Saa mangt et Tanke-Blad?

Hvor Capitæl og Sokler Af Muld sig hæve op, Ret som de store Knokler Og Been af Mammuths Krop; Mens Vaaren, ung, bevikler Dem Aar ud, Aar ind Med Roser og Aurikler Og Viinløvs Silkespind.

Der vandrer du fornøiet Og qvæged sødt i Fred Din Sjæl igjennem Øiet Ved al den Herlighed; Og som ved Aabenbaring Du fandt saa reen og fri Det Jordiskes Forklaring I Kunst og Poesie.

Dit Hjertes Dør staaer aaben For Kunstens skjønne Drøm; Det suger ei biot Draaben, Men rummer den fulde Strøm. Hvert Frø, du flittig sanker Af Skjønheds Blomstersiv, Modnes i dine Tanker Og smykker huldt dit Liv.153 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Dig Skjønhed er et Bæger, En Regn saa mild og sød, Der styrker og der qvæger, Der mildner og gjør blød; Og midt i al din Smerte Og midt i Livets Nød Dit gudhengivne Hjerte Ei Trøstens Kalk forskjød. •

Nu sidde vi her hjemme Ved stille Arnested, Og Minderne vi gjemme Og glæde os derved. Men hvis de kunde svækkes Og slumre ind engang, Saa tal, og de skal vækkes Til - Liv igjen ved Sang.

Du vakte i mit Indre Min Kraft vidunderlig, Og Sangen ikke mindre Tilhører dig, end mig; Saa, hvad din Sjæl bevæger Og hvad din Aand faaer lært, I mine Drømme leger Og bliver mit Hjerte kjært!

CXXIII.

Ding, Dang, Klokkeklang! Nu segner mat i Graven154 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Det gamle Aar Med hvide Haar, Og brudt er Vandringsstaven. Det bliver hos de Tusind lagt, Som holdt paa Jorderige Vagt; Det har os Sorg og Glæde bragt, — Vi sige Tak for Gaven.

Ding, Dang, Klokkeklang! Nu døbe vi det unge,

Det spæde Aar, Som Øiet slaaer Just op, imens vi sjunge. Dog — det maa vandre uden Navn; Vi veed ei, hvad det har i Favn. Hvad bringer det ? Fryd eller Savn ? Det Lette eller Tunge?

Kling, Klang, Bægerklang! I alle Verdens Zoner

Det unge Aar En Hilsen faaer, Et Vivat fra Millioner. De hilse det med Druens Blod, De suge Kraft for Haand og Fod, For mandeligt at tage mod Dets Rosentornekroner.

Sing, Sang, Citharklang! Jeg raske Greb vil tage!CHR. WINTHER : TIL EEN

I 2 1

Jeg veed en Barm Saa kjærlig varm, Hvorhen min Sang tør drage. Som Solen skinner paa et Glar Gjenstraalende saa reen og klar, Saa faaer min Sang et yndigt Svar

I Smiil og Ord tilbage!

CXXIV.

See, nu er her svalt og stille . Over Sø, i Skov, paa Vang; Droslen har nu gjemt sin Trille Til den næste Foraarssang.

Ak, hvor skjønt det end kan være Paa en venlig, fremmed Kyst, Glemmes aldrig dog de kjære Vidner til vor Ungdoms Lyst.

Vi har ingen stride Strømme, Ingen Fos med vild Musik, Men en Skov med dunkle Drømme Og en Eng med klare Blik.

Vi er ei med Fjeld begavet, Pegende mod Himlens Blaae; Men et Frisyn over Havet Har vi dog at styrke paa.

Naar vor Himmel da er større, Og vor Tankeflugt saa let,chr. winther : til een.

^^SOI Si IIKr £ J ^fWI * Qpta j

Savne vi vist ei de tørre Kjæmpestenes Majestæt.

Byen kuer — ja, histude Hjertet kun sig hæve kan, I det Grønne, hvor de prude Bøge spe^e sig i Strand.

O, saa kom da! svalt og stille Er der nu i Skov, paa Vang. Droslen har nu gjemt sin Trille Til den næste Foraarssang.

Torneflettet var din Rede, Tidsler laae der, hvasse Straae ; Xu vil Himlen Duun dig brede, vSom du sødt kan drømme paa.

Efter Kampen skal du hvile, Du og dine Tankers Gang; Efter Sorgen skal du smile Nu til Livet og min Sang!

CX XV.

Du er saa yndig, kjær og sød, Du er mit Bedste her paa Jorden; At jeg dig elsker til min Død, Det er saa ganske i sin Orden.

Jeg vilde gjerne hvert et Suk Og hver en Taare fra dig fjerne,157 CHR. WINTHER : TIL EEN.

At altid lige klar og smuk

Mig straalede min Skjebnes Stjerne.

Jeg vilde, ak! til hver en Fryd, Til hver en Jubel dig indføre; Alt Skjønt og Godt fra Nord til Syd, Jeg vilde, skulde dig tilhøre.

i * ± u -S s pi ja £ s rill 1 ^c k^i

Hvert Blomster i den stille Vaar, Den rige Sommers Frugter søde, Dem gad jeg flette om dit Haar, Dem lade dufte dig imøde.

Men jeg — saa fattig som jeg er — Maa nøies med til Gud at bede, At han, som har mig havt saa kjær, Vil ogsaa om min Himmel frede.

Thi du er Himlen, han mig bød, Det Yndigste, jeg har paa Jorden; At jeg dig elsker til min Død, Det er jo ganske i sin Orden!

CXXVI.

Pen gjør Ufred, skaber Ro,

Den volder Sorg, den vækker Glæder; Tidt faaer den Roser til at groe,

Og stundom dem i Støv nedtræder; Den gjør bedrøvet, den gjør fro,

Een er den Skam, en Anden Hæder; For Somme er den Malkeko,

For Andre liig en stridbar Væder;J I 8 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Den være kan en Ven, fuldtro,

Men bliver let en slem Forræder ;

Men vær du tryg! — du kjender jo

Nok dens dæmonske Skik og Sæder ;

Og faaer du den i Hænde, — o!

Saa fletter den kun Blomsterkjeder !

CXXVII.

Jeg seer dig hisset tydeligt At gaae langs mørke Graners Muur;

Det klæder dig saa nydeligt At færdes i den frie Natur.

Paa Møen, ved Deiligheden, I røde Huus, ved gamle Rom,

Hvorhen saa Leiligheden Din Fod paa Vandring førte om ;

I Skov, i Dal, paa Høie Du i din Kjole, hvid som Snee,

Var altid for mit Øie Saa ubeskrivelig sød at see! —

Jeg seer dig eensom vanke Og plukke hist og her et Blad ;

Jeg tænker mig din Tanke, Og haaber, den er frisk og glad ;

Jeg tænker mig dit Hjerte, Jeg veed, at det er ømt og stort,

Og haaber, at for Smerte Det nu er lettet og frigjort;

Saa du kan rigtig nyde Med Freidighed, i fulde Drag

Det Bæger, som dig byde Xordfjeldes Alfer Nat og Dag.CHR. WINTHER : TIL EEN

I 2 1

Men du maa ikke tømme Det, saa du dræber al din Tørst;

Husk paa, ved Sundets Strømme Du lærte dog at drikke først:

Din allerførste Amme Var Luften, som dig tog i Favn,

Som her med Længselsflamme Vil møde dig paa Skibets Stavn,

Og synge for dit Øre, Hvad jeg fik lært den mangen Gang,

Og Hjertets Strænge røre Liig Nattergalens Foraarssang!

CXXVIII.

De sad ved Julebord i gamle Dage,

Aad Hestekjød, drak Mjød, mens Guder stygge Tilskuled dem fra Templets skumle Skygge, Og bistre Mænd lod Sværd paa Skjolde brage.

Vi mere hyggeligt paa Tingen tage;

Med Lys og Haabets Grønt vort Huus vi smykke, Hvor uden Staal og Støi vi sidde trygge Ved Grød og Gaasesteg, ved Viin og Kage.

Mens hine Stærke maatte Nakken bøie Heel ydmygt, og for grimme Guder grue, Os smiler Fred og Fryd en Qvindes Øie,

Der ene pønser paa, hvad os er tjenlig, Hvis Ynde gjør et Tempel af vor Stue, — En Moder og en Hustru, sød og venlig.160 CHR. WINTHER : TIL EEN.

CXXIX.

Huusnisserne her i vort Slot Fra deres Smuthuller titte, Og tage sig alt for, saa • smaat At spørge mig og fritte:

»Hvad er dog det? hvorlænge vil Nu vare denne Pjasken? De 'er jo pene nok, hvortil Skal da den megen Vadsken?«

De stimle om mig, hvor jeg gaaer Paa Gangen, og bag Døren De lure og paa Udkig staaer Og døve mine Øren.

Der sidder een og gloer saa vredt Midt i vor Dagligstue, For han saalænge ei har seet Sin allersødeste Frue.

Naar stundom i dit Kabinet Jeg ligger og vil lure, Saa sidder een paa Hyldens Brædt Og siger, med Miner sure:

»Her ligger han igjen! nei, hør!

Det seer jeg ikke gjerne;

Han gjør saa skummelt mørkt, hvor før

Mig tindred huldt en Stjerne !«161 CHR. WINTHER : TIL EEN.

En anden af den lille Flok Raaber fra Lysekronen: »Af Manden har vi meer end nok, Vi længes efter Konen.«

En tredie af satirisk Art

9

Med Smiil og sledske Miner

Mig hvisker: »Her er tomt og bart

Som i din Sjæls Ruiner.«

Een med et Øie skarpt og hvast Taer Plads paa Sophafløilet, Og der opregner Løst og Fast Hans Tunge mig, utøilet.

Og han er grov, den lille Fyr, Uvoren og fortrædelig; Ei kan paa ham jeg holde Scyr, Han siger, jeg er kjedelig.

Og da det er saa sandt, ved Gud! Saa maa jeg tie stille Og taale, at han leer mig ud, Den uopdragne Lille.

Og een af meer godmodig Aand

Og sindig i sit Væsen,

Staaer der med Tørklæd i sin Haand

Og tørrer Øine og Næsen.

Og siger hulkende : »God Dag ! Jeg savner min Veninde; Til hendes Hjertes rene Slag Jeg lytted mangesinde.CHR. WINTHER : TIL EEN. 156

Jeg fulgte hendes Tankes Vei Og sad ved hendes Øre; Slet Intet finder jeg hos dig, Som jeg har Lyst at høre.« —

Og Alt hvad jeg saa siger dem, Det kan slet ikke nytte, De raaber: »Kommer hun ei hjem Ret snart, saa vil vi flytte !«

cxxx.

Saae du ei tidt en Svale Hist over krumme Kyst Svæve, hæve sig, dale Paa sine Vinger tyst? Saadan væver min Tanke Om dig sit fineste Net, Blomstrende som en Ranke, — Skjøndt du ei aner det.

Saae du ei tidt en Stjerne, Som du ei forhen saae, Tindre klart fra det fjerne, Dybe uendlige Blaae? Saadan stirrer mit Øie Fast paa din Vandrings Vei, Hvor den sig end maa bøie, — Skjøndt du aner det ei.

Hørte ei tidt du blide Luftningers lette Trin, Naar de som Fløiel glide Om dit Øre, din Kind?CHR. WINTHER : TIL EEN

I 2 1

Dybt fra mit Hjertes Vugge Svæve de sagte frem; Det er jo mine Sukke, — Skjøndt du ei aner dem!

CXXXI.

^H ii^f^B 1 S- JL* ' * tJ * J* Kl l\ m

Duftende Smaabørn fra Vinterens Skjøn,

Lilien den hvide og Rosen saa rød,

Guul og Lila og Broget og Bruun,

Bringe dig Hilsen fra Sommeren luun.

Melde de skal, »at den lever endnu,

At den bevarer dig kjærligt i Hu,

Den beder dig være taalmodig og snild,

Og trodse den Vinter ved Pels og ved Ild.

Den lover at komme, saa snart som den kan,

Og løsne af Lænker det stivnede Vand,

At feie fra Solen det dæmrende Slør,

Og gjøre din Vei baade reenlig og tør.

Den veed, at du elsker den, kjærlig og blid,

At derfor til den du skal sætte din Lid.

Thi see, naar den kommer, hvert Vinterens Spor

Skal let den bortfjerne, langt førend du troer ;

See, i den første Vaar-duftende Strøm

Alleslags Smerter skal svinde som Drøm;

Og den livsalige Sommer med Lyst

Trykke dig sødt som sit Barn til sit Bryst.«

CXXXII.

Blandt Fortids Tanker din Tanke gaae !

See op til de Store, ned til de Smaa,

Og glem al Timens Besvær. Men hvor din Tanke saa vandrer hen, Jeg veed, den kommer frisk igjen, Sit Hjem den har dog kun her.

Vor hele Vandring fra Vugge til Grav Er kun som en Draabe i Tidens Hav, Og vort korte Liv kun et Spil. Men Een der er, hvem det Store er smaat Og det Ringe stort, — og det er jo godt, At Ham vi kan holde os til.

Men midt i Tidens strømmende Elv Vi kan ogsaa holde os til os selv, Især naar man vandrer To. Man har da en Støtte til hver en Arm, Og glider glat gjennem Verdens Larm, Mens Hjertet har Stilhed og Ro !

CXXXIIL

Et yndigt Alfeflor af Blad og Ranker, En sneehvid Aftensky, saa kjølig, let, Et halvusynligt Duft- og Maanskinsnet, Hvori kan fanges alle dine Tanker !

Xaar Pulsen slaaer, og Hjertet heftigt banker, Og Sindet Hvile faaer paa ingen Plet, Da flagrer Tanken sig saa ofte træt, —

Men Fred og Frelse den bag Sløret sanker.

%

Bred denne Dug med sine fine Traade Da paa dit elskte Hoved, om din Kind, Og lad dens Trvllekraft kun trøstigt raade ;

Thi jeg har i dens sommerlette Spind Mit Hjertes bedste Ønsker vævet ind, At de skal klare dig hver dunkel Gaade.

CXXXIV

(I Rom.)

Mens hjemme Stormen tuder Og Sneen fyger vild, Og Valhals høie Guder, Kronte med Stjerne-Ild, Fare paa Himlens Bue Med Spyd og Spær af Iis Langs Nordlysenes Lue Til det kolde Paradis; Mens Kulden Bølgen binder Méd blanke Lænker fast, Og vore Ruder blinder Med Lilier af Alabast; — Her Vandet foruden Tøile Bag dunkelgrønne Hæk Skyder i Luft sin Søile Heel overgiven og kjæk. Luft-Amoriner dandse Med solsmykkede Haar; Og jeg — jeg kan dig krandse, Som var det i en Vaar, Med Rosens Knop, den røde, Violen puur og skjær Og mangen Blomst, du Søde! Som er dit Hjerte kjær. Thi Nord og Syd her mødes, Her blandes Iis og Ild,166

CHR. WINTHER : TIL EEN.

Og her dig skal gjenfødes En Fødselsdag saa mild ! Her har vort Haab jo hjemme, Her skal vi faae det fat, Hvad grumt sig monne gjemme Saa længe i Sorgens Kat. Fler skal vor Kamp belønnes, Og Freden drage ind, Altsom en Sommer grønnes Paany i vore Sind ! Udløste af vore Smerter Som ved et Trolddoms-Ord, Med Syd i vore Hjerter Vi vandre da hjem til Nord !

CXXXV.

»Jeg er fra Xorge — og jeg er god. Mit Skaft er gjort af Valbirkrod; Mit Sølv er groet i Kongsbergs Schacht, Mit Staal fra Fossums Gruber bragt. En Xordmand, som forstod det bedst, Har mig i Sølverslidren fæst ; Min Pynt er peen men gammeldags, — Jeg er just af det ægte Slags! Saa er jeg skarp og stiv og stærk Og dygtig til hver Daad og Værk. I gamle Dage var det Skik, Hver Mand med Kniv i Beltet gik ; Og faldt der saa et Ord iblandt, Som Øret altfor kildent fandt : Og vakte Kort og Terning Kiv, Saa greb de strax til deres Kniv ;167 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Og blev de ueens om en Tøs, Saa gik det flux paa Livet løs. Men her hos dig er Fred og Ro, Vi vil forliges godt, vi To, Saa uden Kamp og blodig Strid, Ret jævnt vi slide kan vor Tid. Nu prøv mig, du, og du skal see, Jeg skal med Æren mig betee, Og tjene dig indtil din Død : Jeg skjærer dig dit Suul og Brød; Hver Knude, som dig er for haard, Den løser jeg med lette Skaar; - Og er en Søm dig ikke ret, Heel duelig jeg er til Spræt. Jeg og kan værge om dit Liv, — Jeg er just en mandhaftig Kniv, En kjæk Forsvarer og en Ven, Langt mere værd end Naal og Pen,

En Ven med Troskab, Ære, Mod,--

Jeg er fra Norge — jeg er god !«

CXXXVI.

Hiint wSagn om Weinsbergs Qvinder brave Dig bringes paa din Fødselsdag Kun som en nyfødt Sangens Gave, — Som saadan venlig det modtag !

At stille d i g dem til Exempel Er ei min Tanke, thi jeg veed, Dit Hjerte bærer klart et Stempel Af Hines kjække Trofasthed.162 • CHR. WINTHER: TIL EEN.

Den Steen, som her i Guld er lagt, Mig fra et helligt Sted er bragt. En Graasteen kun; men naar min Sang Har dig fortalt ved Strængens Klang Det Sagn, som knytter sig dertil, Har jeg det sikkre Haab, den vil Blandt dine Smykker blive lagt Og holdes sømmeligt i Agt.

I Schwaben ligger der en By Med Muur omkring, med Taarn i Sky; Fra Høiden stolt den skuer i Den Strøm, der bruser tæt forbi, Henleiret blødt i Rankers Favn, — Og Weinsberg det er Byens Navn.

Det var paa hiin saa barske Tid, Da Kaiser Kunz laae haardt i Strid Med Welf, den Greve stærk og bold, Som mod ham førte Avindskjold. Ei langt fra Weinsberg stod et Slag, Og paa den hede Kampens Dag Grev Welf fik Tærsk og maatte flye. Han søgte Læ i Weinsberg Bv, Hvor han i Hast fik Broen hængt, Faldgittret ned og Porten

stængt, Og Borgerne, hver dygtig Tamp, Paa Muren sat, beredt til Kamp.

Saa kom den Kaiser med sin Hær, I Staal, til Hest, med Sværd og Spær; Med Brag og Bulder, Styr og Støi Han leired sig i Dal, paa Høi, Og reiste Teltene paa Rad169 CHR. WINTHER : TIL EEN.

I Agrens Ax, bag Rankens Blad. Han lagde rundt, ret som en Krands, Om Byen Grav og Vold og Skands. Dog tage den, som var hans Agt, Det var saa let ei gjort, som sagt. Med Blidekast og Bueskud Han vilde drive Welfen ud. Han stormed haardt, men nok Saa brav De faste Borgre slog ham af. De sendte Stene, Piil og Bolt Og gjorde mangt et Hjerte koldt, Saa Kaisren mangen Ridder god Og Svend saae blegne for sin Fod. Da blev han udi Hu saa gram; Det tyktes ham en Spot og Skam, At han saa længe skulde staae For Porten der og banke paa. Men han blev fast og laae paa Luur, Som Katten ved et Fuglebuur, Og holdt dem lukket ind saa tæt Som Lærker i et Jægernet. Da blev der snart i Byen Nød; Folk havde ædt hver Lev og Brød, Hver Skinke og hvert Spegelaar Og drukket Vinen hver en Taar. Man bød hinanden alt til Gjæst Paa Muus og Rotte, Hund og Hest, Og maatte slukke Tørstens Brand Kun med det bare Kildevand, Men der kun lidt Forslag var i, Og snart var ogsaa det forbi, Og tomt var Kjøkken, tør var Tap, Hvert Hjerte sank, hver Arm blev slåp;170 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Thi, som man veed, maa 01 og Mad Og Heltemod jo følges ad. I denne Trængsel, Angst og Nød Sig Weinsbergs Qvinder kjækt tilbød At gaae og bede Kaisren om For deres By en naadig Dom. Med sneehvidt Liin og sølvspændt Sko De stillede sig to og to, De Yngste først, de Ældste sidst, I Haanden bar de hver en Qvist. Med langsomt Fjed, med sænket Blik De tause ud af Byen gik, Og naaede did paa ængstlig Fod, Hvor Rigets Ørnebanner stod. Da saae de træde ud af Telt Med bistert Bryn den barske Helt. Dog da han saae den Qvindetrop, Saa klaredes hans Aasyn op. De neied dybt mod Jorden ned Og bad om Naade, Liv og Fred, Naar de sig selv og deres By I Vold og Magt ham vilde fiye, Og holdt i Veiret Fredens Tegn, Mens Taarer strømmed som en Regn. Han vinked strengt, og der blev tvst, Og Hjertets Uhr i Alles Bryst Beklemt og hastigt slog og slog. Da Kaiser Kunz til Orde tog: »I, som med Hue gaaer og Liin »Og Nøglerne til Skab og Skriin »Ved Beltet har, og som ved Sang »Faae Væv og Vugge sat i Gang, »Jer skjenker Livet jeg : i Fred171 CHR. WINTHER : TIL EEN.

»I drage bort og tage med »Af Skatte, som Jer bedst staaer an, »Saameget som I slæbe kan! »Men hver den Sjæl, som bærer Skjæg, »Som rider skrævs og staaer til Væg, »Skal række Hals til Straf og Bod »For mine Tappres spildte Blod. »Her hjælper ingen kjære Moer! »Nu har I hørt mit sidste Ord!«

At svare ham paa den Besked De voved ei, thi han var vred. De neied dybt, og taus og blye De vendte om til deres By.

I Weinsberg heised næste Dag Paa Taarnet man det hvide Flag, Holdt aaben Port og sænket Bro, " Saa Alt saae ud som Fred og Ro. Hver Mand i Leiren lured paa, Hvad nu der skulde for sig gaae. Selv Kaiser Kunz alvorlig der Stod, støttet paa sit lange Sværd. Da viiste sig et selsomt Syn. Barsk rynked han da først sit Bryn, Saa smiled han, og saa han loe; Thi see, fra aaben Port og Bro Mod Leiren hen besværlig drog Et underligt, et broget Tog. Det var de samme Qvinder, som For Byen bad og fik dens Dom. De gik og bar, hver paa sin Ryg, Ved Kaiser-Ord og Leide tryg,172 CHR. WINTHER : TIL EEN.

De Skatte, som dem bedst stod an : En Husbond eller Fæstemand, En Søn, en Broder eller Ven, En gammel Fyr, en Ungersvend, En Fætter eller den og den. Hans Strenghed, Borgemestren, glad Paa Nakken af sin Frue sad. Hun vraltede i Spidsen frem, Og Par og Par bag efter dem De andre Damer nok saa brav Med hver sin Skat i Trip og Trav, Alt eftersom de havde Magt At føre deres dyre Fragt. For Kaiseren de stille stod Og neied dybt sig for hans Fod Og takked ham for Smaat og Stort, Som de fik Lov at bære bort, Og derpaa videre de gik; Men Kaiser Kunz med naadigt Nik Udraabte, da de var forbi: »Gid alle Qvinder var, som I!«

Fra Weinsberg er den Steen mig bragt, Som her du seer i Guld indlagt. En Ven, som paa sin Pilgrimsgang Den tog, mig gav den, for i Sang At tolke paa eenfoldig Viis De ædle (^vinders Lov og Priis, Og skjenke den, naar Tiden kom, Til den blandt danske Qvinder, som Mig bandt med trofast, helligt Baand. Derfor den lægges i din Haand !J I 8 CHR. WINTHER : TIL EEN.

CXXXVII.

El Billed af en Sanger stor Dig Julefesten bringer; . Fuldt gjennem Danmarks Bardechor Endnu hans Strænge klinger.

Du, som har Øre for en Sang, Og for det Skjønne Øie, Som følger kjækt en Tankes Gang I Dybden og det Høie;

Som har en Sjæl saa varm og øm, Der frit sig lader vugge I andre Hjerters søde Drøm, Af andre Hjerters Sukke;

Du i hans Aasyn læse vil, Hvad dunkelt der staaer skrevet,

Og i din Tanke lægge til, Hvad han har lidt og levet.

Du ane vil den rige Skat, Hiin ædle Pande gjemte, Der pragtfuldt strømmed Dag og Nat, Saasnart han Harpen stemte.

Du vil med Klarhed trænge ind I disse Øines Mørke Og frydes ved hans ømme Sind Og ved hans Hjertes Styrke.J I 8

CHR. WINTHER : TIL EEN.

Du tænke vil, at naar i Qvad Mod Himlen gik hans Stræben, En Himlens Genius da sad Usynlig ham paa Læben.

Veemodigt vil du mindes, hvor Med smerteblandet Glæde Han sang, og at sin Blomsterflor I Graad han maatte væde.

Og har du nydt den Rigdoms Frugt, Hiin Sangers Træk mon gjemme, Saa vend igjen dit Hjertes Flugt Til den, du har her hjemme.

CXXXVIIL

Et Aar, naar det begynder. Er liig et Blomsterløg; Det lægges hen paa Glasset Kun som til et Forsøg; Man aner ei, hvad deiligt Det gjemmer i sin Knold, Om det en Enkelt bliver Eller en Duc van Toll.

Jeg har min Blomst i Huset, Det er en anden Sag, Den grønnes frisk fra første Til allersidste Dag; Thi den er jo perennis, Og lige smuk den staaer Og dufter lige yndigt I Vinter 02 i Vaar. *175 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Et Aar, naar det begynder, Er liig en Bunke Kort; Der blandes og omdeles Af baade Rødt og Sort. Een faaer da tidt paa Haanden Af slette Kort et Læs, Imens en Anden sidder Og lurer med Trumf-Es.

Jeg holder Hjerterdame, For mig er Hjerter Trumf, Mig Hjerterne har feiret Den herligste Triumph; Det hjælper ei, de komme Med deres simple Kort; M i n Hjerterdame stikker Jo baade Rødt og Sort.

Et Aar, naar det begynder,

Er liig et Skuespil; Man sidder der og venter, Hvad det skal blive til. Der kommer Smiil og Taarer Med Sorg og Fryd til Gjæst; Men smukt det Hele ender Dog altid med en Fest.

Mit Skuespil er yndigt, Jo tiere jeg det seer, Jo rigere det bliver, Og jeg forlanger meer.176 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Ja stundom spiller ogsaa Jeg selv, som jeg kan bedst, Og seer jeg saa tilbage, Hver Scene var en Fest.

O, gid min Rose blomstre I Aar saa frisk og glad; Jeg fast og tro vil holde , Mit elskte Hjerteblad. O, gid fra Livets Scene Hver Skygge flygte bort, Og Skuespillet endes I fuld og reen Accord !

CXXXIX.

Ret aldrig kan jeg glemme Den allerførste Gang, Da jeg min egen Stemme Fik høre, at den sang; Mit Øie stod i Lue, Et Blus var paa min Kind, Min Aande, som en Due, Fløi ængstligt ud og ind.

Der lød mig som en Dundren Henover Himlens Blaae; Der blev en saadan Undren I hver min Tankes Vraa; Der brændte saadan Længsel, Saa lueheed en Tørst, Der blev en Spørgen, Trængsel Hvad griber jeg nu først?CHR. WINTHER: TIL EEN. I 17

Det var, som Vinger hæved Mig op fra Jordens Skjød, Igjennem Sjælen bæved En Strøm af Vellyst sød ; Det var

ret som mit Øie Blev mere skarpt og klart; Det Dybe og det Høie Mig syntes aabenbaret.

Mig smiled Jord og Himmel, Mig vinked Busk og Træer, Den hulde Blomstervrimmel Den blev mig nok saa kjær ; Solen var mere gylden. Og Himlen mere blaa, Og-dobbelt riig var Fylden Af Nattens Stjerner smaa.

Og for mit indre Øre Vidt aabnet blev en Dør, Fuglen, kunde jeg høre, Sang sødere end før ; Mig Havets stolte Brusen Meer streng, alvorlig var, Som Orgelklang sin Susen Hen om mig Vinden bar.

Jeg fatted Kildens Rislen, Naar den blandt Roser randt. I Snogens sagte Hvislen God Mening jeg fandt;CHR. WINTHER : TIL EEN. 178

Og Katten, som sig strakte, Og Hundens kjække Vov ! Selv i mit Indre vakte En Stemning der, som sov.

De vilde Dyr paa Marken, Den Edderkop, som spandt, Den blanke Fisk i Parken Til sig min Tanke bandt ; Og Rankens klare Drue Fik mig en anden Skik, Der blev en himmelsk Lue Af den jordiske Drik.

Og Mennesket — den Gaade Saa dunkel og saa sær, Jeg prøved paa at raade, Endskjøndt den er saa svær. Jeg vovede at gjætte -Hans Hjertes fine Skrift Og klart i Lys at sætte Hans Tanke og Bedrift.

Jeg tolked Fryd og Smerte Med livligt Farvespil, Som fra mit eget Hjerte Jeg hentede dertil. Var Sandhed reen fremstillet, Og var der nogen Feil, Saa var det dog et Billed Ud af mit eget Speil.179 CHR. WINTHER : TIL EEN.

Om Usselhed, om Styrke Jeg sang, om Elskov, Had; Det Lyse og det Mørke Det lod jeg følges ad. For Skjønhed og for Ære Mit Indre blev opladt, Og kunde næppe bære I Huus sin rige Skat! —

Men langtid var jeg bange, Jeg gyste selv saa tidt, Xaar mine lette Sange Ud flagrede saa frit. Fra Verden fjern og ene Jeg fulgte Hjertets Trang; Bag Rosenhækkens Grene Helst luunt jeg sad og sang.

Men snart jeg hørte sige : »Han synger ganske net!« Jeg følte Modet stige Og Hjertet mere let. Saa lod jeg mig da trykke, Og saa var det forbi Med Eensomhedens Lykke Og det Skjultes Trylleri.

Thi skjøndt jeg havde Glæde Og næsten ingen Sorg Af hvad jeg monne qvæde I Hytte og i Borg,J I 8

CHR. WINTHER : TIL EEN.

Var jeg dog tidt bedrøvet Og mindre fri og glad, End da, som Fugl bag Løvet, Jeg ubemærket sad.

Men aldrig dog min Stemme Mig selv saa liflig klang Og følte ret sig hjemme, Som naar til dig den sang; Som naar den til dit Hjerte Sig turde trænge ind, Og dulme lidt dets Smerte, Og qvæge huldt dit Sind !t